

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2017/2393**z dnia 13 grudnia 2017 r.**

zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), (UE) nr 1306/2013 w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania, (UE) nr 1307/2013 ustanawiające przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej, (UE) nr 1308/2013 ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz (UE) nr 652/2014 ustanawiające przepisy w zakresie zarządzania wydatkami odnoszącymi się do łańcucha żywnościowego, zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt oraz dotyczącymi zdrowia roślin i materiału przeznaczanego do reprodukcji roślin

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 42, art. 43 ust. 2 oraz art. 168 ust. 4 lit. b),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Trybunału Obrachunkowego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽³⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽⁴⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W celu zapewnienia pewności prawa oraz zharmonizowanego i niedyskryminacyjnego wdrażania wsparcia dla młodych rolników niezbędne jest ustanowienie przepisu, zgodnie z którym w kontekście rozwoju obszarów wiejskich „data rozpoczęcia działalności”, o której mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 ⁽⁵⁾ oraz w innych odnośnych przepisach, oznacza dzień, w którym wnioskodawca wykonuje lub kończy działanie związane z rozpoczęciem działalności po raz pierwszy, a wniosek o udzielenie wsparcia należy przedłożyć nie później niż 24 miesiące po tej dacie. Ponadto doświadczenia z negocjacji dotyczących programów pokazały, że należy sprecyzować zasady dotyczące wspólnego rozpoczynania działalności przez młodych rolników oraz progi umożliwiające dostęp do wsparcia wymagane na mocy art. 19 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, a także że należy uprościć przepisy dotyczące okresu objętego planem biznesowym.
- (2) W celu ułatwienia realizacji usług doradczych i szkoleniowych przez instytucje zarządzające państw członkowskich, status beneficjenta w ramach tego działania powinien zostać rozszerzony na te instytucje, przy jednoczesnym zapewnieniu, aby dostawca usługi został wybrany przez organ funkcjonalnie niezależny od tych instytucji oraz aby prowadzone były kontrole na poziomie dostawcy usług doradczych lub szkoleniowych.
- (3) Z myślą o zachęcaniu do uczestnictwa w systemach jakości, rolnicy lub grupy rolników biorący udział w takich systemach w okresie pięciu lat poprzedzających wniosek o udzielenie wsparcia powinni kwalifikować się na maksymalny okres pięciu lat, z jednoczesnym należytyym uwzględnieniem daty przystąpienia do systemu po raz pierwszy.

⁽¹⁾ Dz.U. C 91 z 23.3.2017, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 75 z 10.3.2017, s. 63.

⁽³⁾ Dz.U. C 306 z 15.9.2017, s. 64.

⁽⁴⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 12 grudnia 2017 r. [(Dz.U.)] [(dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym)] oraz decyzja Rady z dnia 12 grudnia 2017 r.

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 487).

- (4) Aby instrumenty finansowe były wystarczająco atrakcyjne dla sektora prywatnego, istotne jest, aby były one projektowane i wdrażane w sposób elastyczny i przejrzysty. Z doświadczenia wynika jednak, że niektóre zasady kwalifikowalności dotyczące poszczególnych działań ograniczają wykorzystanie instrumentów finansowych w programach rozwoju obszarów wiejskich, a także elastyczne stosowanie instrumentów finansowych przez zarządzających funduszami. Należy zatem ustanowić przepis, zgodnie z którym niektóre zasady kwalifikowalności dotyczące poszczególnych działań nie mają zastosowania do instrumentów finansowych. Z tego samego powodu należy również ustanowić przepis, zgodnie z którym pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla młodych rolników na mocy art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 może być także udzielana w formie instrumentów finansowych. Mając na uwadze te zmiany, należy ustanowić przepis, zgodnie z którym w przypadku gdy wsparcie na rzecz inwestycji na mocy art. 17 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 udzielane jest w formie instrumentów finansowych, inwestycja musi przyczyniać się do realizacji jednego lub większej liczby priorytetów unijnych w zakresie rozwoju obszarów wiejskich.
- (5) W celu zmniejszenia obciążenia administracyjnego związanego z wdrażaniem zasady wykluczającej podwójne finansowanie w odniesieniu do zazieleniania, państwa członkowskie powinny mieć możliwość stosowania stałego, średniego odliczenia wobec wszystkich beneficjentów realizujących dany rodzaj operacji lub dane poddziałanie.
- (6) Obecnie rolnicy narażeni są na rosnące ryzyka gospodarcze w wyniku rozwoju sytuacji rynkowej. Wspomniane ryzyka gospodarcze nie wpływają jednak w jednakowy sposób na wszystkie sektory rolnictwa. W związku z tym państwa członkowskie powinny, w należycie uzasadnionych przypadkach, mieć możliwość udzielania rolnikom pomocy za pośrednictwem sektorowego narzędzia stabilizacji dochodów, w szczególności w sektorach dotkniętych poważnym spadkiem dochodów, co miałyby znaczące skutki gospodarcze dla określonego obszaru wiejskiego, pod warunkiem że spadek dochodów przekracza próg co najmniej 20 %. Aby zapewnić skuteczność sektorowego narzędzia stabilizacji dochodów i jego dostosowanie do specyficznej sytuacji państw członkowskich, powinny one mieć możliwość określenia, w sposób elastyczny, w swoich programach rozwoju obszarów wiejskich dochodu, jaki należy brać pod uwagę do celów uruchomienia danego narzędzia. Jednocześnie, a także w celu propagowania korzystania z ubezpieczeń przez rolników, próg dotyczący spadku produkcji mający zastosowanie do ubezpieczeń należy obniżyć do 20 %. Ponadto w celu monitorowania wydatków poniesionych w kontekście sektorowego narzędzia stabilizacji dochodów oraz ubezpieczeń, należy dostosować treść planu finansowego programu.
- (7) Szczególny wymóg w zakresie sprawozdawczości odnoszący się do działania dotyczącego zarządzania ryzykiem w 2018 r., o którym mowa w art. 36 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, został już uwzględniony w sprawozdaniu dla Parlamentu Europejskiego i Rady na temat monitorowania i ewaluacji wspólnej polityki rolnej (zwanej dalej „WPR”), o którym mowa w art. 110 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013⁽¹⁾. W związku z tym należy skreślić art. 36 ust. 5 akapit drugi rozporządzenia (UE) nr 1305/2013.
- (8) W odniesieniu do funduszy wspólnego inwestowania dla rolników we wszystkich sektorach, wydaje się, że zakaz zasilania początkowego kapitału podstawowego wkładami z publicznych środków finansowych, określony w art. 38 ust. 3 i art. 39 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, utrudnia skuteczne funkcjonowanie tych funduszy. Należy zatem uchylić ten zakaz. Należy również rozszerzyć obszary, które mogą być objęte wkładami finansowymi na rzecz funduszy wspólnego inwestowania, tak aby wkłady te mogły uzupełniać roczne płatności do funduszu, a także odnosić się do ich początkowego kapitału podstawowego.
- (9) Wsparcie dla inwestycji na rzecz przywrócenia potencjału produkcji po wystąpieniu klęsk żywiołowych i katastrof przewidziane w art. 18 ust. 1 lit. b) i art. 24 ust. 1 lit. d) rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 jest zazwyczaj przyznawane wszystkim kwalifikującym się wnioskodawcom. Dlatego państwa członkowskie nie powinny być zobowiązane do określania kryteriów wyboru w odniesieniu do operacji w zakresie przywrócenia potencjału. Ponadto w należycie uzasadnionych przypadkach, gdy określenie kryteriów wyboru nie jest możliwe z uwagi na charakter danych operacji, państwa członkowskie powinny mieć możliwość określenia alternatywnych metod wyboru.
- (10) Art. 59 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 określa maksymalną wielkość wkładu Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). Aby zmniejszyć presję na budżet krajowy niektórych państw członkowskich oraz przyspieszyć bardzo potrzebne inwestycje na Cyprze, należy przedłużyć okres obowiązywania maksymalnej wielkości wkładu w wysokości 100 %, o którym mowa w art. 59 ust. 4 lit. f) tego rozporządzenia, do momentu zamknięcia programu. Ponadto odniesienie do konkretnej wielkości wkładu

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 549).

wprowadzone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013⁽¹⁾ względem nowego instrumentu finansowego, o którym mowa w art. 38 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, należy ująć w art. 59 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013.

- (11) Zgodnie z art. 60 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, w przypadku środków nadzwyczajnych wynikających z klęsk żywiołowych, kwalifikowalność wydatków związanych ze zmianami programu może rozpocząć się od daty wystąpienia klęski żywiołowej. Tę możliwość uznania za kwalifikowalne wydatków poniesionych przed przedłożeniem zmiany programu należy rozszerzyć na inne okoliczności, takie jak katastrofy lub znaczące i nagłe zmiany warunków społeczno-ekonomicznych państwa członkowskiego lub regionu.
- (12) Zgodnie z art. 60 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, w odniesieniu do inwestycji w sektorze rolnym jedynie wydatki poniesione po przedłożeniu wniosku są kwalifikowalne. Jednakże w przypadkach, gdy inwestycja dotyczy środków nadzwyczajnych wynikających z klęsk żywiołowych, katastrof lub niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub znaczących i nagłych zmian warunków społeczno-ekonomicznych danego państwa członkowskiego lub regionu, państwa członkowskie powinny mieć możliwość określania w swoich programach, że wydatki poniesione po wystąpieniu takiego zdarzenia są kwalifikowalne, aby zapewnić ich elastyczną i szybką reakcję na takie zdarzenia. W celu zapewnienia skutecznego wsparcia dla operacji kryzysowych podejmowanych przez państwa członkowskie w odpowiedzi na zdarzenia, które miały miejsce w ostatnich latach, możliwość ta powinna mieć zastosowanie od dnia 1 stycznia 2016 r.
- (13) Aby zwiększyć korzystanie z uproszczonych opcji kosztów, o których mowa w art. 67 ust. 1 lit. b)–d) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, należy ograniczyć szczegółowe zasady EFRROW ustanowione w art. 62 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 do pomocy przyznanej zgodnie z art. 21 ust. 1 lit. a) i b), w odniesieniu do utraconych dochodów i do kosztów utrzymania, oraz z art. 28–31, art. 33 i 34 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013.
- (14) Art. 74 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 zobowiązuje państwa członkowskie do przeprowadzenia z komitetem monitorującym program rozwoju obszarów wiejskich konsultacji na temat kryteriów wyboru w terminie czterech miesięcy od zatwierdzenia programu. Nakłada to na państwa członkowskie pośredni obowiązek określenia wszystkich kryteriów wyboru przed upływem tego terminu, nawet w odniesieniu do zaproszeń do składania wniosków, które zostaną ogłoszone w późniejszym terminie. Aby ograniczyć zbędne obciążenia administracyjne, przy jednoczesnym zapewnieniu, aby zasoby finansowe były wykorzystywane w sposób optymalny, państwa członkowskie powinny mieć możliwość określenia kryteriów wyboru i zwrócenia się do komitetu monitorującego o opinię w dowolnym momencie przed publikacją zaproszeń do składania wniosków.
- (15) Z myślą o zwiększeniu wykorzystania ubezpieczenia upraw, zwierząt i roślin, a także funduszy wspólnego inwestowania oraz narzędzia stabilizacji dochodów, maksymalną wartość procentową początkowego wsparcia publicznego należy podnieść z 65 % do 70 %.
- (16) Dyscyplina finansowa ma na celu zapewnienie, aby budżet przeznaczony na Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji (EFRG) był zgodny z odpowiednimi pułapami rocznymi wieloletnich ram finansowych, a także ustanowienie rezerwy na wypadek kryzysów w sektorze rolnym. Ze względu na techniczny charakter ustalania współczynnika korygującego płatności bezpośrednich i jego nieodłączne powiązania z preliminarnym wydatków Komisji określonym w jej projekcie budżetu rocznego należy uprościć procedurę ustalania współczynnika korygującego, upoważniając Komisję do przyjęcia go zgodnie z procedurą doradczą.
- (17) W celu zharmonizowania przepisów dotyczących automatycznego anulowania określonego w art. 87 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i w art. 38 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, należy dostosować termin, w jakim państwa członkowskie są zobowiązane do przesłania Komisji informacji na temat wyjątków od anulowania zobowiązań, o czym mowa w art. 38 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013.
- (18) Aby zapewnić jasność prawa w odniesieniu do traktowania odzyskiwania środków wynikających z tymczasowych zmniejszeń na podstawie art. 41 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, tymczasowe zmniejszenia należy ująć w wykazie źródeł dochodów przeznaczonych na określony cel zgodnie z art. 43 tego rozporządzenia.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320).

- (19) Z myślą o uproszczeniu administracyjnym należy podnieść próg, poniżej którego państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o zaprzestaniu odzyskiwania nienależnych płatności ze 150 EUR do 250 EUR, pod warunkiem że dane państwo członkowskie stosuje taki sam lub wyższy próg w odniesieniu do zaprzestania dochodzenia należności krajowych.
- (20) Należy zapewnić, aby odmowa lub odzyskanie płatności wynikające z naruszenia przepisów dotyczących zamówień publicznych odzwierciedlały wagę takiego naruszenia i były zgodne z zasadą proporcjonalności, tak jak to przykładowo wyrażono w odnośnych wytycznych sporządzonych przez Komisję w odniesieniu do korekt finansowych, jakich należy dokonać w wydatkach finansowanych przez Unię w ramach zarządzania dzielonego w przypadku naruszenia takich przepisów. Ponadto należy sprecyzować, że takie naruszenia mają wpływ na zgodność z prawem i prawidłowość transakcji jedynie do wysokości części pomocy, która nie jest wypłacana lub która ma zostać zwrócona.
- (21) W celu zmniejszenia obciążenia administracyjnego dla małych gospodarstw, należy wprowadzić dalsze odstępstwo, zwalniając małe gospodarstwa z deklarowania działek, w odniesieniu do których nie jest składany wniosek o płatność.
- (22) Mając na uwadze praktyczne i specyficzne trudności spowodowane harmonizacją terminów płatności z tytułu płatności obszarowych między EFRG i EFRROW, należy przedłużyć okres przejściowy o jeszcze jeden rok. Jednakże w odniesieniu do działań obszarowych w ramach rozwoju obszarów wiejskich, w celu utrzymania przepływu pieniędzy u rolników powinna zostać zachowana możliwość wypłaty zaliczek przed dniem 16 października.
- (23) W celu uwzględnienia różnorodności systemów rolniczych w całej Unii, należy zezwolić państwom członkowskim na uwzględnianie zaorania – co jest istotne z punktu widzenia aspektów agronomicznych i środowiskowych – jako kryterium stosowanego do celów klasyfikacji trwałych użytków zielonych.
- (24) Niektóre krzewy lub drzewa, które nie służą bezpośrednio do wypasu zwierząt, mogą jednak służyć do wytwarzania paszy dla zwierząt. Należy zezwolić państwom członkowskim na włączanie tych krzewów lub drzew do trwałych użytków zielonych, w przypadku gdy zachowano przewagę traw i innych zielnych roślin pastewnych, na całym ich terytorium lub na jego części.
- (25) Aby doprecyzować klasyfikację sprzed 2018 r. dotyczącą gruntu ugorowanego jako gruntu ornego, w przypadku gdy sytuacja taka miała miejsce od co najmniej pięciu lat, oraz aby dać pewność zainteresowanym rolnikom, należy umożliwić państwom członkowskim utrzymanie klasyfikacji takiego gruntu ugorowanego jako gruntu ornego w 2018 r.
- (26) Grunty nadające się do wypasu, w przypadku gdy trawy i inne zielne rośliny pastewne nie są roślinnością dominującą lub nie występują wcale oraz w przypadku gdy praktyki dotyczące wypasu nie mają charakteru tradycyjnego ani nie są ważne dla zachowania biotopów i siedlisk, mogą jednak mieć istotną wartość z punktu widzenia wypasu na niektórych obszarach. Należy zezwolić państwom członkowskim na uwzględnianie tych obszarów jako trwałych użytków zielonych na całym ich terytorium lub na jego części.
- (27) Doświadczenie zdobyte w pierwszych latach wdrażania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 ⁽¹⁾ pokazało, że niektóre państwa członkowskie stosujące system jednolitej płatności obszarowej nie wykorzystały całej kwoty środków finansowych dostępnych w ramach pułapów budżetowych przewidzianych w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2015/1089 ⁽²⁾. Państwa członkowskie stosujące system płatności podstawowej mają już możliwość, w określonych granicach, rozdzielenia uprawnień do płatności na wyższą wartość niż kwota dostępna dla ich systemu płatności podstawowej, aby zapewnić skuteczniejsze wykorzystanie środków finansowych. Państwa członkowskie stosujące system jednolitej płatności obszarowej również powinny być uprawnione, w tych samych wspólnych granicach oraz bez uszczerbku dla przestrzegania pułapów netto na płatności bezpośrednie, do obliczania niezbędnej kwoty, o którą można podnieść ich pułap w ramach systemu jednolitej płatności obszarowej.
- (28) Niektóre państwa członkowskie prowadzą krajowe rejestry fiskalne lub krajowe rejestry ubezpieczeń społecznych, w których rolnicy są rejestrowani w związku z ich działalnością rolniczą. Te państwa członkowskie powinny mieć możliwość wykluczenia rolników, którzy nie są odpowiednio zarejestrowani, z kwalifikowalności do płatności bezpośrednich.

(1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 608).

(2) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/1089 z dnia 6 lipca 2015 r. ustalające na rok 2015 pułapy budżetowe mające zastosowanie do niektórych systemów wsparcia bezpośredniego określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 oraz określające udział w specjalnej rezerwie na oczyszczanie z min dla Chorwacji (Dz.U. L 176 z 7.7.2015, s. 29).

- (29) Nabyte w przeszłości doświadczenie wskazuje, że w licznych przypadkach wsparcie przyznawano osobom fizycznym lub prawnym prowadzącym działalność gospodarczą, której cel nie był związany z prowadzeniem działalności rolniczej lub był z nią związany tylko w marginalnym stopniu, dlatego też rozporządzenie (UE) nr 1307/2013 wprowadziło klauzulę dotyczącą rolnika aktywnego zawodowo. Zgodnie z tym rozporządzeniem państwa członkowskie nie powinny przyznawać płatności bezpośrednich niektórym osobom, chyba że takie osoby mogą udowodnić, że ich działalność rolnicza nie ma charakteru marginalnego. Dotychczasowe doświadczenie pokazuje jednak, że wdrożenie trzech kryteriów, na podstawie których uznaje się daną osobę za rolnika aktywnego zawodowo, wymienionych w art. 9 ust. 2 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 1307/2013, okazało się trudne dla wielu państw członkowskich. Aby zmniejszyć obciążenie administracyjne związane z wdrożeniem tych trzech kryteriów, państwa członkowskie powinny mieć możliwość decydowania o udostępnieniu tylko jednego lub dwóch kryteriów do celów udowodnienia, że dana osoba jest rolnikiem aktywnym zawodowo.
- (30) Ponadto doświadczenie niektórych państw członkowskich wskazuje, że trudności oraz koszty administracyjne wdrożenia elementów odnoszących się do wykazu rodzajów działalności lub przedsiębiorstw przewidzianego w art. 9 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013 przewyższyły korzyści płynące z wyłączenia bardzo ograniczonej liczby beneficjentów, którzy nie są aktywni zawodowo, z systemów wsparcia bezpośredniego. W przypadku gdy państwo członkowskie uzna, że taka sytuacja ma miejsce, powinno mieć możliwość zaprzestania stosowania art. 9 tego rozporządzenia w odniesieniu do wykazu rodzajów działalności lub przedsiębiorstw.
- (31) Należy wyraźnie sprecyzować, że art. 11 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013 zezwala państwom członkowskim na coroczne dokonywanie przeglądu ich decyzji w sprawie zmniejszenia części kwoty płatności podstawowej, która ma zostać przyznana rolnikom, przekraczającej 150 000 EUR, pod warunkiem że taki przegląd nie prowadzi do zmniejszenia kwot dostępnych na rozwój obszarów wiejskich.
- (32) W celu umożliwienia państwom członkowskim dostosowania wsparcia w ramach WPR do ich specyficznych potrzeb, należy im zapewnić stosowne możliwości dokonywania przeglądu ich decyzji w sprawie przeniesienia środków finansowych z pułapu na płatności bezpośrednie do ich programów dotyczących rozwoju obszarów wiejskich i odwrotnie. Państwa członkowskie powinny mieć zatem możliwość dokonania przeglądu swojej decyzji także ze skutkiem od roku kalendarzowego 2019, pod warunkiem że żadna taka decyzja nie będzie pociągać za sobą zmniejszenia kwot przeznaczonych na rozwój obszarów wiejskich.
- (33) Oprócz użycia liniowego zmniejszenia wartości uprawnień do płatności w ramach systemu płatności podstawowej w celu uzupełnienia krajowych lub regionalnych rezerw, aby ułatwić udział młodych rolników i rolników rozpoczynających działalność rolniczą w systemie wsparcia, należy także zezwolić państwom członkowskim na korzystanie z tego samego mechanizmu w celu finansowania działań podjętych w celu zapobieżenia porzucaniu gruntów oraz zrekompensowania rolnikom określonych niekorzystnych warunków.
- (34) W celu uproszczenia i poprawy spójności przepisów mających zastosowanie do działań w zakresie zazieleniania, wyłączenie z obowiązku dotyczącego obszaru proekologicznego mającego zastosowanie do gospodarstw rolnych uprawiających rośliny strączkowe jako jedyną uprawę lub w połączeniu z trawami, lub innymi pastewnymi roślinami zielnymi, lub gruntem ugorowanym na obszarze większym niż 75 % gruntów ornych, zgodnie z art. 46 ust. 4 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1307/2013, powinno zostać rozszerzone na obowiązek dywersyfikacji upraw.
- (35) Aby zapewnić spójność w sposobie uwzględniania różnych rodzajów upraw z racji ich znacznego udziału w obszarach, w związku z wymogiem dywersyfikacji upraw, elastyczność w stosowaniu przepisów dotyczących dywersyfikacji upraw na podstawie art. 44 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013 powinna zostać rozszerzona, aby obejmowała uprawę roślin rosnących pod wodą przez znaczącą część roku lub znaczącą część cyklu uprawowego.
- (36) W celu uproszczenia obowiązujących zwolnień z obowiązku dywersyfikacji upraw przewidzianych w art. 44 ust. 3 lit. a) i b) rozporządzenia (UE) nr 1307/2013, mających zastosowanie do gruntów wykorzystywanych głównie do produkcji traw lub innych pastewnych roślin zielnych, do uprawy roślin strączkowych lub upraw rosnących pod wodą, lub do gruntów będących głównie gruntami ugorowanymi lub trwałymi użytkami zielonymi, jak również w celu zapewnienia równego traktowania wszystkich rolników stosujących takie same proporcje użytkowania gruntów, górny limit 30 hektarów gruntów ornych nie powinien już mieć zastosowania.
- (37) W celu uwzględnienia specyfiki agronomicznej *Triticum spelta*, należy ją uznać za odrębną uprawę do celów art. 44 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013.

- (38) W celu uproszczenia obowiązujących zwolnień z obowiązku dotyczącego obszaru proekologicznego przewidzianych w art. 46 ust. 4 lit. a) i b) rozporządzenia (UE) nr 1307/2013, mających zastosowanie do gruntów wykorzystywanych głównie do produkcji traw lub innych pastewnych roślin zielnych, do uprawy roślin strączkowych lub upraw rosnących pod wodą, lub do gruntów będących głównie gruntami ugorowanymi lub trwałymi użytkami zielonymi, górny limit 30 hektarów gruntów ornych nie powinien już mieć zastosowania.
- (39) Biorąc pod uwagę potencjał pośrednich korzyści środowiskowych dla różnorodności biologicznej, które mogą wynikać z niektórych upraw trwałych, wykaz rodzajów obszarów proekologicznych przewidziany w art. 46 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013 należy rozszerzyć, aby objął on również miskant (*Miscanthus*) i rożnik przerośnięty (*Silphium perfoliatum*). Mając na uwadze fakt, że rodzaj pokrywy roślinnej może pozytywnie wpływać na wkład gruntów ugorowanych w różnorodność biologiczną, grunty ugorowane z roślinami miododajnymi należy uznać za odrębny rodzaj obszarów proekologicznych. W związku z tym dla obszarów z miskantem (*Miscanthus*) i z rożnikiem przerośniętym (*Silphium perfoliatum*) oraz gruntów ugorowanych z roślinami miododajnymi należy ustanowić współczynniki ważenia. Współczynniki ważenia należy ustanowić w taki sposób, aby odzwierciedlić ich różne znaczenie dla różnorodności biologicznej. Wprowadzenie dodatkowych rodzajów obszarów proekologicznych wymaga dostosowania obowiązujących współczynników ważenia dla obszarów objętych uprawami wiążącymi azot i obszarów z zagajnikami, aby odzwierciedlić nową równowagę między wszystkimi rodzajami obszarów proekologicznych.
- (40) Doświadczenie zdobyte w związku ze stosowaniem programu wsparcia dla młodych rolników na podstawie art. 50 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013 pokazuje, że w niektórych przypadkach młodzi rolnicy nie mogą skorzystać z pełnych pięciu lat wsparcia. Chociaż wsparcie to nadal jest ukierunkowane głównie na nową działalność gospodarczą podejmowaną przez młodych ludzi rozpoczynających swoją działalność rolniczą, państwa członkowskie powinny jednak ułatwiać młodym rolnikom dostęp do pełnego okresu pięciu lat płatności dla młodych rolników również w przypadkach, gdy młodzi rolnicy nie wystąpili z wnioskiem o wsparcie bezpośrednio po rozpoczęciu działalności.
- (41) Niektóre państwa członkowskie stwierdziły, że płatność zapewniana młodym rolnikom na podstawie art. 50 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013 nie jest wystarczająca, aby adekwatnie odpowiedzieć na wyzwania finansowe wiążące się z rozpoczęciem działalności po raz pierwszy i dostosowaniem strukturalnym gospodarstw rolnych zakładanych przez młodych rolników. W celu dalszego zwiększania szans młodych rolników na udział w sektorze rolnym państwa członkowskie powinny mieć możliwość decydowania o zwiększeniu wartości procentowej stosowanej do obliczenia kwoty płatności dla młodych rolników w granicach od 25 % do 50 %, niezależnie od stosowanej metody obliczenia. Decyzja taka powinna pozostawać bez uszczerbku dla limitu 2 % ich krajowego pułapu dla płatności bezpośrednich na potrzeby finansowania płatności dla młodych rolników.
- (42) W celu zwiększenia przejrzystości w odniesieniu do obowiązków państw członkowskich w zakresie ograniczającego produkcję charakteru dobrowolnego wsparcia związanego z produkcją, należy zmienić brzmienie art. 52 ust. 5 i 6 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013. Taka zmiana brzmienia odzwierciedla aktualną praktykę stosowaną od dnia 1 stycznia 2015 r. w odniesieniu do tych przepisów, dlatego też powinna mieć zastosowanie od roku składania wniosków 2015.
- (43) Aby zapewnić jak największą spójność między unijnymi systemami przeznaczonymi dla sektorów, które – w niektórych latach – cechują strukturalne zakłócenia równowagi na rynku, Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych, które zezwolą państwom członkowskim na decydowanie o dalszym wypłacaniu dobrowolnego wsparcia związanego z produkcją do 2020 r. na podstawie jednostek produkcyjnych, w odniesieniu do których takie wsparcie przyznano we wcześniejszym okresie referencyjnym.
- (44) W celu zwiększenia elastyczności w odniesieniu do dobrowolnego wsparcia związanego z produkcją coroczny przegląd przez państwa członkowskie ich decyzji w sprawie tego wsparcia powinien być dozwolony ze skutkiem od roku składania wniosków 2019.
- (45) Jedną z głównych przeszkód na drodze do tworzenia organizacji producentów, przede wszystkim w państwach członkowskich, które są mniej zaawansowane pod względem stopnia organizacji, wydaje się brak wzajemnego zaufania i brak doświadczeń. W tym kontekście, coaching, w ramach którego działające organizacje producentów dawałyby przykład innym organizacjom producentów, grupom producentów lub indywidualnym producentom owoców i warzyw, mogłoby skompensować tę przeszkodę, w związku z czym powinien on zostać uwzględniony w celach organizacji producentów w sektorze owoców i warzyw.
- (46) Poza przypadkami wycofania produktów z rynku w celu bezpłatnej dystrybucji, należy zapewnić wsparcie finansowe dla działań w zakresie coachingu mających zachęcić producentów do tworzenia organizacji spełniających kryteria umożliwiające ich uznanie, aby mogli korzystać z pełnego finansowania unijnego w ramach programów operacyjnych istniejących organizacji producentów.

- (47) Należy rozszerzyć środki zapobiegania sytuacjom kryzysowym i zarządzania nimi, aby obejmowały uzupełnianie funduszy wspólnego inwestowania, które jako nowe instrumenty mogłyby być pomocne w zwalczaniu kryzysów, a także promocję i komunikację w celu zdewersyfikowania i skonsolidowania rynków owoców i warzyw.
- (48) W celu uproszczenia obecnej procedury – w ramach której najpierw upoważnia się państwa członkowskie do przyznania dodatkowej krajowej pomocy finansowej organizacjom producentów w regionach Unii, w których stopień zorganizowania jest szczególnie niski, a następnie zwraca się im część krajowej pomocy finansowej, o ile dalsze warunki są spełnione – należy stworzyć nowy system dla państw członkowskich, w których stopień zorganizowania jest znacząco poniżej średniej unijnej. Aby zapewnić sprawne przejście z obecnej procedury do nowego systemu, należy przewidzieć okres przejściowy jednego roku. Nowy system powinien zatem mieć zastosowanie od dnia 1 stycznia 2019 r.
- (49) W celu zapewnienia ochrony dla okowit z wina gronowego z oznaczeniem geograficznym przed ryzykiem bezprawnego wykorzystania renomy, państwom członkowskim należy zezwolić na stosowanie przepisów dotyczących zezwoleń na nasadzenia winorośli nadających się do wytwarzania wina z oznaczeniem geograficznym także w odniesieniu do win nadających się do wytwarzania okowit z wina gronowego z oznaczeniem geograficznym.
- (50) Stosowanie umów w sektorze mleka i przetworów mlecznych może pomóc we wzmocnieniu odpowiedzialności podmiotów oraz w zwiększeniu ich świadomości w zakresie potrzeby lepszego uwzględniania sygnałów z rynku, poprawy transmisji cen oraz dostosowania podaży do popytu, a także unikania pewnych nieuczciwych praktyk handlowych. Aby stworzyć zachętę do korzystania z takich umów w sektorze mleka i przetworów mlecznych, a także w innych sektorach, producenci, organizacje producentów lub zrzeszenia organizacji producentów powinny mieć prawo zwrócenia się o pisemną umowę, nawet jeżeli dane państwo członkowskie nie przewidziało obowiązkowego stosowania takich umów.
- (51) Chociaż strony umowy o dostawę mleka surowego mają swobodę negocjowania elementów takiej umowy, państwa członkowskie, które nakładają obowiązek stosowania takich umów, uzyskały możliwość narzucania określonych klauzul umownych, w szczególności minimalnego okresu obowiązywania umowy. Z myślą o umożliwieniu stronom osiągnięcia przejrzystości umów co do dostarczanych ilości i cen, państwa członkowskie powinny mieć również możliwość nakładania na strony obowiązku uzgodnienia relacji między dostarczoną ilością a ceną do zapłaty za tę dostawę.
- (52) Organizacje producentów i ich zrzeszenia mogą pełnić użyteczną rolę w koncentracji podaży, poprawie wprowadzania do obrotu, planowaniu i dostosowywaniu produkcji do popytu, w optymalizacji kosztów produkcji i stabilizowaniu cen producenta, prowadzeniu badań, promowaniu najlepszych praktyk i zapewnianiu pomocy technicznej, gospodarowaniu produktami ubocznymi i zarządzaniu narzędziami zarządzania ryzykiem dostępnymi dla ich członków, przyczyniając się tym samym do wzmocnienia pozycji producentów w łańcuchu dostaw żywności. Ich działalność, w tym również negocjacje umów dotyczących dostaw produktów rolnych przez takie organizacje producentów i ich zrzeszenia w przypadku koncentracji podaży i wprowadzania do obrotu produktów ich członków, przyczynia się zatem do realizacji celów WPR określonych w art. 39 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), ponieważ wzmacnia pozycję rolników w łańcuchu dostaw żywności i może przyczynić się do lepszego funkcjonowania tego łańcucha. Reforma WPR w 2013 r. wzmocniła rolę organizacji producentów. Na zasadzie odstępstwa od art. 101 TFUE możliwość prowadzenia takiej działalności, jak planowanie produkcji, optymalizacja kosztów, wprowadzanie do obrotu produktów członków i prowadzenie negocjacji umów, powinna być zatem wyraźnie uregulowana jako prawo uznanych organizacji producentów we wszystkich sektorach, dla których rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013⁽¹⁾ ustanawia wspólną organizację rynków. Odstępstwo to powinno obejmować jedynie organizacje producentów, które rzeczywiście prowadzą działalność mającą na celu integrację gospodarczą i które koncentrują podaż i wprowadzają produkty swoich członków do obrotu. Jednakże oprócz zastosowania art. 102 TFUE do takich organizacji producentów, należy wprowadzić zabezpieczenia w celu zapewnienia, aby taka działalność nie wykluczała konkurencji ani nie zagrażała celom określonym w art. 39 TFUE. Organy ochrony konkurencji powinny mieć prawo do interwencji w takich przypadkach oraz do decydowania, czy działalność taka powinna zostać w przyszłości zmieniona, zakończona lub nie powinna być wcale prowadzona. Do czasu przyjęcia decyzji przez organ ochrony konkurencji, działalność prowadzoną przez organizację producentów należy uznać za zgodną z prawem. Zrzeszenia organizacji producentów uznane na mocy art. 156 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 powinny móc korzystać z tego odstępstwa – w odniesieniu do działalności, którą same prowadzą – w takim samym zakresie i na takich samych warunkach jak organizacje producentów.

(¹) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671).

- (53) Organizacje producentów są uznawane w konkretnym sektorze, o którym mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013. Jednakże z racji tego, że organizacje producentów mogą działać w więcej niż jednym sektorze, a także w celu uniknięcia obciążenia administracyjnego poprzez zobowiązanie ich do tworzenia kilku organizacji producentów do celów uznawania, organizacja producentów powinna mieć możliwość uzyskania więcej niż jednej decyzji w sprawie uznania. W takich przypadkach dana organizacja producentów powinna jednak spełniać warunki uznania dla każdego z odnośnych sektorów.
- (54) Mając na uwadze rolę, jaką organizacje międzybranżowe mogą odgrywać w kontekście lepszego funkcjonowania łańcucha dostaw żywności, wykaz możliwych celów, które takie organizacje międzybranżowe mogą realizować, powinien zostać rozszerzony, aby obejmował również środki służące zapobieganiu ryzykom związanym ze zdrowiem zwierząt, ochroną roślin i środowiskiem oraz służące zarządzaniu takimi ryzykami.
- (55) Organizacje międzybranżowe są uznawane w konkretnym sektorze, o którym mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013. Jednakże z racji tego, że organizacje międzybranżowe mogą działać w więcej niż jednym sektorze, a także w celu uniknięcia obciążenia administracyjnego poprzez zobowiązanie ich do tworzenia kilku organizacji międzybranżowych do celów uznawania, organizacja międzybranżowa powinna mieć możliwość uzyskania więcej niż jednej decyzji w sprawie uznania. W takich przypadkach organizacja międzybranżowa powinna jednak spełniać warunki uznania dla każdego z odnośnych sektorów.
- (56) Aby ułatwić lepsze przekazywanie sygnałów rynkowych oraz wzmocnić powiązania między cenami producenta a wartością dodaną w całym łańcuchu dostaw, rolnicy, w tym również zrzeszenia rolników, powinni mieć prawo do uzgodnienia ze swoim pierwszym podmiotem skupującym klauzul dotyczących podziału wartości, w tym również zysków i strat rynkowych. Organizacje międzybranżowe mogą pełnić ważną rolę w umożliwianiu dialogu między podmiotami w łańcuchu dostaw oraz w promowaniu najlepszych praktyk i przejrzystości rynkowej, dlatego też należy zezwolić im na ustanawianie standardowych klauzul dotyczących podziału wartości. Stosowanie przez rolników, zrzeszenia rolników i ich pierwszy podmiot skupujący klauzul dotyczących podziału wartości powinno jednak nadal mieć charakter dobrowolny.
- (57) Doświadczenie zdobyte dzięki stosowaniu art. 188 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 pokazuje, że potrzeba przyjmowania aktów wykonawczych w celu zarządzania prostymi matematycznymi procesami związanymi ze sposobem przydziału kontyngentów jest uciążliwa i pochłania znaczne zasoby, nie przynosząc przy tym żadnych konkretnych korzyści, które wynikałyby z takiego podejścia. Komisja w praktyce nie ma żadnej swobody decyzyjnej w tej sytuacji, zważywszy na fakt, że odpowiedni wzór jest już określony art. 7 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1301/2006 ⁽¹⁾. Aby zmniejszyć związane z tym obciążenie administracyjne oraz usprawnić proces, należy wprowadzić przepisy, zgodnie z którymi Komisja będzie publikowała wyniki przydziału kontyngentów taryfowych na odpowiedniej stronie internetowej. Ponadto należy wprowadzić przepis szczegółowy, zgodnie z którym państwa członkowskie powinny wydawać pozwolenia dopiero po opublikowaniu wyników przydziału przez Komisję.
- (58) Aby zapewnić skuteczne stosowanie art. 209 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 przez organizacje rolników lub organizacje producentów lub ich zrzeszenia, należy wprowadzić możliwość zwrócenia się do Komisji o wydanie opinii w sprawie zgodności porozumień, decyzji i praktyk uzgodnionych organizacji rolników lub organizacji producentów lub ich zrzeszeń z celami określonymi w art. 39 TFUE.
- (59) Aby zapewnić możliwość skutecznego i terminowego wdrożenia przepisów rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 pozwalających na porozumienia zbiorowe i decyzje w celu tymczasowego ustabilizowania odnośnych sektorów w okresach poważnych zakłóceń na rynkach, możliwości stosowania takich działań zbiorowych powinny zostać rozszerzone na rolników i zrzeszenia rolników. Ponadto takie środki tymczasowe nie powinny być już dozwolone jako środek stosowany w ostateczności, lecz mogłyby one uzupełniać działania Unii w kontekście interwencji publicznej, prywatnego przechowywania oraz środków wyjątkowych przewidzianych w rozporządzeniu (UE) nr 1308/2013.
- (60) Z uwagi na to, że właściwa jest dalsza pomoc na rzecz sektora mleka i przetworów mlecznych w procesie przejściowym w wyniku zakończenia systemu kwot, a także zachęcanie tego sektora do skuteczniejszego reagowania na wahania rynkowe i cenowe, przepisy rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 wzmacniające ustalenia umowne w sektorze mleka i przetworów mlecznych nie powinny mieć już terminu zakończenia stosowania.
- (61) Rynki rolne powinny być przejrzyste, a informacje dotyczące cen powinny być dostępne i użyteczne dla wszystkich zainteresowanych podmiotów.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1301/2006 z dnia 31 sierpnia 2006 r. ustanawiające wspólne zasady zarządzania kontyngentami taryfowymi na przywóz produktów rolnych, podlegającymi systemowi pozwoleń na przywóz (Dz.U. L 238 z 1.9.2006, s. 13).

- (62) Doświadczenie zdobyte dzięki stosowaniu załącznika VIII część II sekcja A do rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 wskazują, że przyjmowanie aktów wykonawczych na potrzeby zatwierdzania niewielkich zwiększeń w ograniczeniach wzbogacania wina, które mają charakter techniczny i niekontrowersyjny, jest uciążliwą koniecznością i pochłania znaczne zasoby, nie przynosząc przy tym żadnych konkretnych korzyści, które wynikałyby z takiego podejścia. Aby zmniejszyć związane z tym obciążenie administracyjne oraz usprawnić proces, należy wprowadzić przepisy, zgodnie z którymi państwa członkowskie, które podejmą decyzję o skorzystaniu z tego odstępstwa, powiadomią Komisję o wszelkich takich decyzjach.
- (63) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 652/2014⁽¹⁾ przewiduje możliwość podziału zobowiązań budżetowych na transze roczne jedynie w przypadku zatwierdzenia wieloletnich programów krajowych dotyczących zwalczania i kontroli chorób zwierząt i chorób odzwierzęcych oraz nadzoru nad nimi, programów kontroli występowania agrofagów oraz programów dotyczących kontroli agrofagów w najbardziej oddalonych regionach Unii. W celu uproszczenia oraz aby zmniejszyć obciążenie administracyjne, należy rozszerzyć tę możliwość na inne działania przewidziane w tym rozporządzeniu.
- (64) Aby umożliwić stosowanie zmian przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu od dnia 1 stycznia 2018 r., niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
- (65) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, (UE) nr 1306/2013, (UE) nr 1307/2013, (UE) nr 1308/2013 oraz (UE) nr 652/2014,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 1305/2013

W rozporządzeniu (UE) nr 1305/2013 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 ust. 1 akapit drugi wprowadza się następujące zmiany:
  - a) lit. n) otrzymuje brzmienie:

„n) »młody rolnik« oznacza osobę, która w chwili składania wniosku ma nie więcej niż 40 lat, posiada odpowiednie umiejętności i kwalifikacje zawodowe i po raz pierwszy rozpoczyna działalność w gospodarstwie rolnym jako kierujący tym gospodarstwem rolnym; rozpoczynanie działalności może odbywać się samodzielnie lub wspólnie z innymi rolnikami, niezależnie od formy prawnej tej działalności;”;
  - b) dodaje się literę w brzmieniu:

„s) »data rozpoczęcia działalności« oznacza dzień, w którym wnioskodawca wykonuje lub kończy czynność lub czynności związane z rozpoczęciem działalności, o której mowa w lit. n)”;
- 2) art. 8 ust. 1 lit. h) ppkt (ii) otrzymuje brzmienie:

„(ii) tabeli wyszczególniającej - dla każdego działania, dla każdego rodzaju operacji wraz z określoną wielkością wkładu EFRROW, dla rodzaju operacji, o którym mowa w art. 37 ust. 1 i art. 39a, oraz dla pomocy technicznej - całkowity zaplanowany wkład Unii oraz mającą zastosowanie wielkość wkładu EFRROW. W stosownych przypadkach, tabela ta wskazuje oddzielnie wielkość wkładu EFRROW dla regionów słabiej rozwiniętych oraz dla innych regionów;”;
- 3) art. 14 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Kosztami kwalifikowalnymi w ramach tego działania są koszty organizowania i realizowania transferu wiedzy lub działalności informacyjnej. Infrastruktura zainstalowana w wyniku demonstracji może być wykorzystywana po zakończeniu operacji. W przypadku projektów demonstracyjnych wsparcie może obejmować także odpowiednie koszty inwestycyjne. Koszty podróży, zakwaterowania i diet dziennych uczestników, a także koszty zastępstwa rolników, również są kosztami kwalifikującymi się do wsparcia. Wszystkie koszty określone na mocy niniejszego ustępu są zwracane beneficjentowi.”;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 652/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiające przepisy w zakresie zarządzania wydatkami odnoszącymi się do łańcucha żywnościowego, zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt oraz dotyczącymi zdrowia roślin i materiału przeznaczony do reprodukcji roślin, zmieniające dyrektywy Rady 98/56/WE, 2000/29/WE i 2008/90/WE, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002, (WE) nr 882/2004 i (WE) nr 396/2005, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 oraz uchylające decyzje Rady 66/399/EWG, 76/894/EWG i 2009/470/WE (Dz.U. L 189 z 27.6.2014, s. 1).

4) w art. 15 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Beneficjentem wsparcia przewidzianego zgodnie z ust. 1 lit. a) i c) jest dostawca usług doradczych lub szkoleniowych albo instytucja zarządzająca. W przypadku gdy beneficjentem jest instytucja zarządzająca, dostawcą usług doradczych lub szkoleniowych wybiera podmiot, który jest funkcjonalnie niezależny od instytucji zarządzającej. Wsparcia przewidzianego w ust. 1 lit. b) udziela się organowi lub podmiotowi wybranemu w celu realizacji usług z zakresu zarządzania gospodarstwem, usług z zakresu zastępstw, usług doradczych w zakresie prowadzenia gospodarstwa lub usług doradczych w zakresie leśnictwa.”;

b) ust. 3 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„3. Organy lub podmioty wybrane do świadczenia usług doradczych muszą posiadać odpowiednie zasoby w postaci regularnie szkolonego i wykwalifikowanego personelu oraz doświadczenie w zakresie doradztwa, a także cechować się wiarygodnością w odniesieniu do dziedzin, w których świadczą usługi doradcze. Dostawcy w ramach tego działania wybierani są w drodze procedury wyboru otwartej zarówno dla podmiotów publicznych, jak i prywatnych. Ta procedura wyboru musi być obiektywna i muszą być z niej wyłączeni kandydaci, których dotyczy konflikt interesów.”;

c) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3a. Do celów niniejszego artykułu państwa członkowskie prowadzą, zgodnie z art. 65 ust. 1, wszystkie kontrole na poziomie dostawcy usług doradczych lub szkoleniowych.”;

5) w art. 16 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 zdanie wprowadzające otrzymuje brzmienie:

„1. Wsparcie w ramach tego działania obejmuje nowe przystąpienie, lub przystąpienie w ciągu ostatnich pięciu lat, rolników i grup rolników do.”;

b) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Wsparcie w ramach tego działania może również obejmować koszty wynikające z działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez grupy producentów, dotyczących produktów objętych systemem jakości, który otrzymuje wsparcie zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu. W drodze odstępstwa od art. 70 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 działania te mogą być realizowane jedynie na rynku wewnętrznym.

3. Wsparcie na mocy ust. 1 udzielane jest jako roczna płatność motywacyjna, której poziom ustala się zgodnie z poziomem kosztów stałych wynikających z udziału we wspieranych systemach, przez maksymalny okres pięciu lat.

W przypadku przystąpienia do systemu po raz pierwszy przed złożeniem wniosku o wsparcie zgodnie z ust. 1 maksymalny okres pięciu lat skraca się o liczbę lat, które upłynęły między przystąpieniem do systemu jakości po raz pierwszy a terminem złożenia wniosku o wsparcie.

Do celów niniejszego ustępu »koszty stałe« oznaczają koszty poniesione w związku z przystępowaniem do wspieranego systemu jakości oraz roczną składkę za udział w tym systemie, w tym również, w razie konieczności, wydatki na kontrole wymagane do weryfikacji zgodności ze specyfikacjami systemu.

Do celów niniejszego artykułu »rolnik« oznacza rolnika aktywnego zawodowo w rozumieniu art. 9 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013, zgodnie z zastosowaniem w danym państwie członkowskim.”;

6) w art. 17 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) dotyczą przetwarzania, wprowadzania do obrotu lub rozwoju produktów rolnych objętych załącznikiem I do TFUE lub bawełny, z wyjątkiem produktów rybołówstwa; produktem procesu produkcyjnego może być produkt nieobjęty tym załącznikiem; w przypadku gdy wsparcie udzielane jest w formie instrumentów finansowych, materiałem wyjściowym może być również produkt nieobjęty tym załącznikiem, pod warunkiem że inwestycja przyczynia się do realizacji jednego lub większej liczby priorytetów Unii w zakresie rozwoju obszarów wiejskich.”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Wsparcie może być przyznawane młodym rolnikom, którzy po raz pierwszy rozpoczynają działalność w gospodarstwie rolnym jako kierujący tym gospodarstwem rolnym, w odniesieniu do inwestycji mających na celu spełnienie norm unijnych mających zastosowanie do produkcji rolnej, w tym również norm dotyczących bezpieczeństwa pracy. Takie wsparcie może zostać udzielone na maksymalny okres 24 miesięcy od daty rozpoczęcia działalności określonej w danym programie rozwoju obszarów wiejskich lub do czasu zakończenia działań określonych w planie biznesowym, o którym mowa w art. 19 ust. 4.”;

7) w art. 19 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Wniosek o wsparcie na mocy ust. 1 lit. a) ppkt (i) składa się najpóźniej 24 miesiące po dacie rozpoczęcia działalności.

Wsparcie na mocy ust. 1 lit. a) uzależnione jest od przedłożenia planu biznesowego. Realizacja planu biznesowego musi rozpocząć się najpóźniej w terminie dziewięciu miesięcy od daty decyzji o przyznaniu pomocy. Plan biznesowy obejmuje maksymalnie pięć lat.

Plan biznesowy przewiduje, że młody rolnik ma spełnić wymogi art. 9 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013, zgodnie z zastosowaniem w danym państwie członkowskim, w terminie 18 miesięcy od daty decyzji o przyznaniu pomocy.

Państwa członkowskie definiują działanie lub działania, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. s), w programach rozwoju obszarów wiejskich.

Państwa członkowskie określają górne i dolne progi dla indywidualnego beneficjenta lub dla gospodarstwa rolnego umożliwiające dostęp do wsparcia na mocy ust. 1 lit. a) ppkt (i) oraz (iii). Dolny próg dla wsparcia na mocy ust. 1 lit. a) ppkt (i) musi być wyższy niż górny próg dla wsparcia na mocy ust. 1 lit. a) ppkt (iii). Wsparcie jest ograniczone do gospodarstw rolnych objętych zakresem definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych przedsiębiorstw.”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„4a. W drodze odstępstwa od art. 37 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 wsparcie na mocy ust. 1 lit. a) ppkt (i) niniejszego artykułu może być również udzielane w formie instrumentów finansowych lub połączenia dotacji i instrumentów finansowych.”;

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Wsparcie na mocy ust. 1 lit. a) jest wypłacane w co najmniej dwóch ratach. Raty mogą mieć charakter degresywny. Wypłacenie ostatniej raty na mocy ust. 1 lit. a) ppkt (i) oraz (ii) uzależnione jest od prawidłowej realizacji planu biznesowego.”;

8) w art. 20 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„4. Ust. 2 i 3 nie mają zastosowania w przypadku gdy wsparcie udzielane jest w formie instrumentów finansowych.”;

9) w art. 23 wprowadza się następujące zmiany:

a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 23

Zakładanie, odtwarzanie lub odnowa systemów rolno-leśnych”;

b) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wsparcia na mocy art. 21 ust. 1 lit. b) udziela się prywatnym posiadaczom gruntów, gminom i ich stowarzyszeniom; obejmuje ono koszty założenia, odtworzenia lub odnowy oraz roczną premię na hektar w celu pokrycia kosztów utrzymania przez okres maksymalnie pięciu lat.”;

10) w art. 28 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 6 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Przy obliczaniu płatności, o których mowa w akapicie pierwszym, państwa członkowskie odliczają kwotę niezbędną w celu wykluczenia podwójnego finansowania praktyk, o których mowa w art. 43 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013. Państwa członkowskie mogą obliczać odliczenie jako ustaloną, średnią kwotę stosowaną do wszystkich beneficjentów realizujących dany rodzaj operacji.”;

b) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Wsparcie może zostać udzielone na zachowanie oraz zrównoważone wykorzystanie i rozwój zasobów genetycznych w rolnictwie, w tym również zasobów nielokalnych, w przypadku operacji nieobjętych ust. 1–8. Zobowiązania te mogą być realizowane przez innych beneficjentów niż ci, o których mowa w ust. 2.”;

11) w art. 29 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wsparcia w ramach tego działania udziela się na hektar użytków rolnych rolnikom lub grupom rolników, którzy dobrowolnie podejmują się konwersji na praktyki i metody rolnictwa ekologicznego lub utrzymania takich praktyk i metod określonych w rozporządzeniu (WE) nr 834/2007 i którzy są rolnikami aktywnymi zawodowo w rozumieniu art. 9 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013, zgodnie z zastosowaniem w danym państwie członkowskim.”;

b) ust. 4 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Przy obliczaniu płatności, o których mowa w akapicie pierwszym, państwa członkowskie odliczają kwotę niezbędną w celu wykluczenia podwójnego finansowania praktyk, o których mowa w art. 43 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013. Państwa członkowskie mogą obliczać odliczenie jako ustaloną, średnią kwotę stosowaną do wszystkich beneficjentów realizujących dane poddziałania.”;

12) art. 30 ust. 1 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Przy obliczaniu płatności odnoszących się do wsparcia, o których mowa w akapicie pierwszym, państwa członkowskie odliczają kwotę niezbędną w celu wykluczenia podwójnego finansowania praktyk, o których mowa w art. 43 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013. Państwa członkowskie mogą obliczać odliczenie jako ustaloną, średnią kwotę stosowaną do wszystkich beneficjentów realizujących dane poddziałania.”;

13) w art. 31 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Płatności udziela się rolnikom, którzy podejmują się prowadzić działalność rolniczą na obszarach wyznaczonych zgodnie z art. 32 i którzy są rolnikami aktywnymi zawodowo w rozumieniu art. 9 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013, zgodnie z zastosowaniem w danym państwie członkowskim.”;

b) art. 31 ust. 5 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„5. Poza płatnościami przewidzianymi w ust. 2 państwa członkowskie mogą w latach 2014–2020 udzielać płatności w ramach tego działania beneficjentom na obszarach, które w okresie programowania 2007–2013 kwalifikowały się zgodnie z art. 36 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia (WE) nr 1698/2005. Dla beneficjentów na obszarach, które wskutek nowego wyznaczenia obszarów, o którym mowa w art. 32 ust. 3, nie kwalifikują się już do wsparcia, płatności te są stopniowo zmniejszane w okresie maksymalnie czterech lat. Okres ten rozpoczyna się w dniu zakończenia wyznaczania obszarów zgodnie z art. 32 ust. 3, a najpóźniej w 2019 r. Płatności te rozpoczynają się na poziomie nie wyższym niż 80 % średniej płatności ustalonej w programie na okres programowania 2007–2013 zgodnie z art. 36 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, a kończą się najpóźniej w 2020 r. na poziomie nie wyższym niż 20 %. Gdy w wyniku zastosowania stopniowego zmniejszania poziom płatności osiągnie 25 EUR, państwa członkowskie mogą kontynuować płatności na tym poziomie do momentu zakończenia ich wycofywania.”;

14) art. 33 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Płatności z tytułu dobrostanu zwierząt w ramach tego działania udziela się rolnikom, którzy dobrowolnie podejmują się realizowania operacji obejmujących jedno lub większą liczbę zobowiązań dotyczących dobrostanu zwierząt i którzy są rolnikami aktywnymi zawodowo w rozumieniu art. 9 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013, zgodnie z zastosowaniem w danym państwie członkowskim.”;

15) w art. 36 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

(i) lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) narzędzie stabilizacji dochodów, w postaci wkładu finansowego na rzecz funduszy wspólnego inwestowania, zapewniające rekompensatę dla rolników ze wszystkich sektorów z tytułu poważnego spadku dochodów;”;

(ii) dodaje się literę w brzmieniu:

„d) sektorowe narzędzie stabilizacji dochodów, w postaci wkładu finansowego na rzecz funduszy wspólnego inwestowania, zapewniające rekompensatę dla rolników z określonego sektora z tytułu poważnego spadku dochodów.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do celów niniejszego artykułu »rolnik« oznacza rolnika aktywnego zawodowo w rozumieniu art. 9 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013, zgodnie z zastosowaniem w danym państwie członkowskim.”;

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do celów ust. 1 lit. b), c) i d) »fundusz wspólnego inwestowania« oznacza system akredytowany przez państwo członkowskie zgodnie z jego prawem krajowym, który umożliwia stowarzyszonym rolnikom ubezpieczenie się i za pomocą którego wypłacane są tym rolnikom rekompensaty z tytułu strat gospodarczych spowodowanych wystąpieniem niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub choroby zwierząt lub roślin lub inwazji szkodników lub incydentu środowiskowego lub z tytułu poważnego spadku dochodów.”;

d) w ust. 5 skreśla się akapit drugi;

16) art. 37 ust. 1 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„1. Wsparcia na mocy art. 36 ust. 1 lit. a) udziela się wyłącznie na umowy ubezpieczenia, które pokrywają straty spowodowane niekorzystnym zjawiskiem klimatycznym lub chorobą zwierząt lub roślin lub inwazją szkodników lub incydemtem środowiskowym lub działaniem podjętym zgodnie z dyrektywą 2000/29/WE w celu zwalczania lub powstrzymania choroby roślin lub inwazji szkodników, prowadzącymi do zniszczenia więcej niż 20 % średniej rocznej produkcji rolnika z poprzednich trzech lat lub średniej z trzech lat obliczonej na podstawie poprzedzającego okresu pięciu lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej. Do obliczania rocznej produkcji danego rolnika mogą być stosowane współczynniki. Stosowana metoda obliczania musi pozwalać na określenie rzeczywistych strat poniesionych przez indywidualnego rolnika w danym roku.”;

17) w art. 38 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 3 wprowadza się następujące zmiany:

(i) akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„3. Wkład finansowy, o którym mowa w art. 36 ust. 1 lit. b), może dotyczyć wyłącznie:

a) kosztów administracyjnych utworzenia funduszu wspólnego inwestowania, rozłożonych na maksymalny okres trzech lat w sposób degresywny;

b) kwot wypłaconych przez fundusz wspólnego inwestowania jako finansowa rekompensata dla rolników. Ponadto wkład finansowy może dotyczyć odsetek od pożyczek komercyjnych zaciągniętych przez fundusz wspólnego inwestowania w celu wypłaty rolnikom rekompensaty finansowej w przypadku kryzysu;

c) uzupełnienia rocznych płatności do funduszu;

d) początkowego kapitału podstawowego danego funduszu wspólnego inwestowania.”;

(ii) skreśla się akapit trzeci;

b) ust. 5 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„5. Wsparcie ogranicza się do maksymalnego poziomu dofinansowania określonego w załączniku II. Wsparcie na mocy ust. 3 lit. b) uwzględnia każde wsparcie już udzielone na mocy ust. 3 lit. c) i d).”;

18) w art. 39 wprowadza się następujące zmiany:

a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 39

Narzędzie stabilizacji dochodów dla rolników ze wszystkich sektorów”;

b) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wsparcie na mocy art. 36 ust. 1 lit. c) przyznaje się wyłącznie w przypadku, gdy spadek dochodu przekracza 30 % średniego rocznego dochodu indywidualnego rolnika z poprzednich trzech lat lub średniej z trzech lat obliczonej na podstawie poprzedzającego okresu pięciu lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej. Do celów art. 36 ust. 1 lit. c) dochód odnosi się do sumy przychodów, jakie uzyskuje rolnik z rynku, w tym również wszelkich form wsparcia publicznego, po odjęciu kosztów produkcji. Płatności z funduszu wspólnego inwestowania na rzecz rolników rekompensują mniej niż 70 % dochodów utraconych w roku, w którym producent zaczyna się kwalifikować do otrzymania tego wsparcia. Do obliczania rocznej utraty dochodów danego rolnika mogą być stosowane współczynniki.”;

c) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Wkłady finansowe, o których mowa w art. 36 ust. 1 lit. c), mogą dotyczyć wyłącznie:

- a) kosztów administracyjnych utworzenia funduszu wspólnego inwestowania, rozłożonych na maksymalny okres trzech lat w sposób degresywny;
- b) kwot wypłaconych przez fundusz wspólnego inwestowania jako finansowa rekompensata dla rolników. Ponadto wkład finansowy może dotyczyć odsetek od pożyczek komercyjnych zaciągniętych przez fundusz wspólnego inwestowania w celu wypłaty rolnikom rekompensaty finansowej w przypadku kryzysu;
- c) uzupełnienia rocznych płatności do funduszu;
- d) początkowego kapitału podstawowego danego funduszu wspólnego inwestowania.

5. Wsparcie ogranicza się do maksymalnego poziomu określonego w załączniku II. Wsparcie na mocy ust. 4 lit. b) uwzględnia każde wsparcie już udzielone na mocy ust. 4 lit. c) i d).”;

19) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 39a

Narzędzie stabilizacji dochodów dla rolników z określonego sektora

1. Wsparcie na mocy art. 36 ust. 1 lit. d) przyznaje się wyłącznie w należycie uzasadnionych przypadkach oraz w przypadku gdy spadek dochodu przekracza próg wynoszący co najmniej 20 % średniego rocznego dochodu indywidualnego rolnika z poprzednich trzech lat lub średniej z trzech lat obliczonej na podstawie poprzedzającego okresu pięciu lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej. Do obliczania rocznej utraty dochodów danego rolnika mogą być stosowane współczynniki. Do celów art. 36 ust. 1 lit. d) dochód odnosi się do sumy przychodów, jakie uzyskuje rolnik z rynku, w tym również wszelkich form wsparcia publicznego, po odjęciu kosztów produkcji. Płatności z funduszu wspólnego inwestowania na rzecz rolników rekompensują mniej niż 70 % dochodów utraconych w roku, w którym producent zaczyna się kwalifikować do otrzymania tego wsparcia.

2. Art. 39 ust. 2–5 mają zastosowanie do celów wsparcia na mocy art. 36 ust. 1 lit. d).”;

20) w art. 45 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadku gdy wsparcie jest zapewniane z wykorzystaniem instrumentu finansowego ustanowionego zgodnie z art. 37 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, kapitał obrotowy może stanowić wydatek kwalifikowalny. Takie wydatki kwalifikowalne nie mogą przekraczać 200 000 EUR lub 30 % całkowitej kwoty wydatków kwalifikowalnych na inwestycje, w zależności od tego, która z tych kwot jest większa.”

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„7. Ust. 1, 2 i 3 nie mają zastosowania w przypadku gdy wsparcie udzielane jest w formie instrumentów finansowych.”;

21) w art. 49 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 dodaje się akapit w brzmieniu:

„W drodze odstępstwa od akapitu pierwszego, w wyjątkowych i należycie uzasadnionych przypadkach, w przypadku gdy określenie kryteriów wyboru nie jest możliwe ze względu na charakter danego rodzaju operacji, instytucja zarządzająca może określić inną metodę wyboru, którą należy opisać w programie rozwoju obszarów wiejskich po konsultacji z komitetem monitorującym.”;

b) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Organ państwa członkowskiego odpowiedzialny za wybór operacji zapewnia, aby operacje, z wyjątkiem operacji na mocy art. 18 ust. 1 lit. b), art. 24 ust. 1 lit. d), art. 28–31, art. 33–34 i art. 36–39a, były wybierane zgodnie z kryteriami wyboru, o których mowa w ust. 1, oraz zgodnie z przejrzystą i dobrze udokumentowaną procedurą.

3. Beneficjenci mogą być wybierani na podstawie zaproszeń do składania wniosków, z zastosowaniem kryteriów efektywności gospodarczej, społecznej i środowiskowej.”;

c) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„4. Ust. 1 i 2 nie mają zastosowania w przypadku gdy wsparcie udzielane jest w formie instrumentów finansowych.”;

22) w art. 59 ust. 4 wprowadza się następujące zmiany:

a) lit. f) otrzymuje brzmienie:

„f) 100 % dla kwoty 100 mln EUR, według cen z 2011 r., przyznanej Irlandii, dla kwoty 500 mln EUR, według cen z 2011 r., przyznanej Portugalii oraz dla kwoty 7 mln EUR, według cen z 2011 r., przyznanej Cypru.”;

b) dodaje się literę w brzmieniu:

„h) wielkość wkładu, o której mowa w art. 39a ust. 13 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, w przypadku instrumentów finansowych, o których mowa w art. 38 ust. 1 lit. c) tego rozporządzenia.”;

23) w art. 60 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W drodze odstępstwa od art. 65 ust. 9 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 w przypadku środków nadzwyczajnych wynikających z klęsk żywiołowych, katastrof lub niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub ze znaczącej i nagłej zmiany warunków społeczno-ekonomicznych danego państwa członkowskiego lub regionu, programy rozwoju obszarów wiejskich mogą przewidywać, że kwalifikowalność wydatków związanych ze zmianami programu może rozpocząć się od daty wystąpienia danego zdarzenia.”;

b) ust. 2 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Z wyjątkiem kosztów ogólnych określonych w art. 45 ust. 2 lit. c), w przypadku operacji inwestycyjnych w ramach działań objętych zakresem art. 42 TFUE, za wydatki kwalifikowalne uznaje się wyłącznie wydatki poniesione po przedłożeniu wniosku właściwemu organowi. Państwa członkowskie mogą jednak przewidzieć w swoich programach, że kwalifikowalne są również wydatki związane ze środkami nadzwyczajnymi wynikającymi z klęsk żywiołowych, katastrof lub niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub ze znaczącej i nagłej zmiany warunków społeczno-ekonomicznych danego państwa członkowskiego lub regionu, poniesione przez beneficjenta po wystąpieniu danego zdarzenia.”;

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Płatności dokonywane przez beneficjentów potwierdza się fakturami oraz dokumentami potwierdzającymi płatność. W przypadku gdy nie jest to możliwe, płatności potwierdza się dokumentami o równoważnej wartości dowodowej, z wyjątkiem przypadków form wsparcia, o których mowa w art. 67 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, innych niż w ramach lit. a) tego ustępu.”;

24) art. 62 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku gdy pomocy udziela się na podstawie kosztów standardowych lub dodatkowych kosztów i utraconych dochodów zgodnie z art. 21 ust. 1 lit. a) i b), jeżeli chodzi o dochody utracone i koszty utrzymania, oraz art. 28–31, art. 33 i 34, państwa członkowskie zapewniają, aby odpowiednie obliczenia były adekwatne i dokładne oraz ustalone z wyprzedzeniem na podstawie rzetelnej, sprawiedliwej i weryfikowalnej metody obliczeń. W tym celu podmiot funkcjonalnie niezależny od organów odpowiedzialnych za realizację programu oraz posiadający odpowiednią wiedzę fachową przeprowadza obliczenia lub potwierdza adekwatność i dokładność obliczeń. Oświadczenie potwierdzające adekwatność i dokładność obliczeń włącza się do danego programu rozwoju obszarów wiejskich.”;

25) w art. 66 ust. 1 skreśla się lit. b);

26) art. 74 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) jest konsultowany i wydaje opinię, przed publikacją odnośnego zaproszenia do składania wniosków, w sprawie kryteriów wyboru finansowanych operacji, które podlegają przeglądowi zgodnie z potrzebami programowania;”;

27) w załączniku II wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem I do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 1306/2013

W rozporządzeniu (UE) nr 1306/2013 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 26 wprowadza się następujące zmiany:

a) skreśla się ust. 2;

b) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustalające współczynnik korygujący do dnia 30 czerwca roku kalendarzowego, do którego dany współczynnik korygujący ma zastosowanie. Takie akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 116 ust. 2.

4. Do dnia 1 grudnia roku kalendarzowego, do którego dany współczynnik korygujący ma zastosowanie, Komisja może na podstawie nowych informacji przyjąć akty wykonawcze dostosowujące współczynnik korygujący ustalony zgodnie z ust. 3. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 116 ust. 2.”;

2) art. 38 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku postępowania sądowego lub odwoławczego postępowania administracyjnego mającego skutek zawieszający, bieg terminu dotyczącego automatycznego anulowania, o którym mowa w ust. 1 lub 2, zostaje zawieszony w odniesieniu do kwoty odpowiadającej danym operacjom na czas trwania tego postępowania sądowego lub odwoławczego postępowania administracyjnego, pod warunkiem że Komisja otrzyma od państwa członkowskiego uzasadnione powiadomienie do dnia 31 stycznia roku N + 4.”;

3) art. 43 ust. 1 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) kwoty, które na podstawie art. 40, 52 i 54 oraz, w odniesieniu do wydatków w ramach EFRG, na podstawie art. 41 ust. 2 i art. 51 muszą zostać wpłacone do budżetu Unii, wraz z odsetkami;”;

4) art. 54 ust. 3 lit. a) ppkt (ii) otrzymuje brzmienie:

„(ii) jeżeli kwota do odzyskania od beneficjenta w kontekście płatności indywidualnej w ramach programu pomocy lub środka wsparcia wynosi między 100 a 250 EUR, nie licząc odsetek, a dane państwo członkowskie stosuje próg równy kwocie, która ma zostać odzyskana zgodnie z jego prawem krajowym w odniesieniu do niedochodzenia należności krajowych, lub wyższy od tej kwoty.”

5) w art. 63 ust. 1 dodaje się akapit w brzmieniu:

„W przypadku nieprzestrzegania krajowych lub unijnych przepisów dotyczących zamówień publicznych część pomocy, która nie jest wypłacana lub która ma zostać zwrócona, jest określana w zależności od powagi nieprzestrzegania przepisów oraz zgodnie z zasadą proporcjonalności. Ma to wpływ na zgodność z prawem i prawidłowość transakcji jedynie do wysokości części pomocy, która nie jest wypłacana lub która ma zostać zwrócona.”;

6) art. 72 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W drodze odstępstwa od ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu państwa członkowskie mogą zdecydować, że:

- a) działki rolne o powierzchni do 0,1 ha, w odniesieniu do których nie składa się wniosku o płatność, nie muszą być deklarowane, pod warunkiem że suma wielkości tych działek nie przekracza 1 ha, lub mogą zdecydować, że rolnik, który nie ubiega się o jakiegokolwiek bezpośrednie płatności obszarowe, nie musi deklarować swoich działek rolnych w przypadku, gdy suma wielkości tych działek nie przekracza 1 ha. W każdym przypadku rolnik musi wskazać w swoim wniosku, że ma w swoim posiadaniu działki rolne, a na żądanie właściwych organów wskazać ich położenie;
- b) rolnicy uczestniczący w systemie dla małych gospodarstw, o którym mowa w tytule V rozporządzenia (UE) nr 1307/2013, nie muszą deklarować działek rolnych, w odniesieniu do których nie składa się wniosku o płatność, chyba że taka deklaracja jest wymagana do celów innej pomocy lub innego wsparcia.”;

7) art. 75 ust. 1 akapity trzeci i czwarty otrzymują brzmienie:

„Niezależnie od akapitów pierwszego i drugiego niniejszego ustępu państwa członkowskie mogą:

- a) przed dniem 1 grudnia, ale nie przed dniem 16 października – wypłacać zaliczki w wysokości do 50 % z tytułu płatności bezpośrednich;
- b) przed dniem 1 grudnia – wypłacać zaliczki w wysokości do 75 % z tytułu wsparcia przyznanego w ramach rozwoju obszarów wiejskich, o którym mowa w art. 67 ust. 2.

W odniesieniu do wsparcia przyznanego w ramach rozwoju obszarów wiejskich, o którym mowa w art. 67 ust. 2, akapity pierwszy i drugi niniejszego ustępu mają zastosowanie do wniosków o przyznanie pomocy lub wniosków o płatność przedłożonych począwszy od roku składania wniosków 2019.”.

Artykuł 3

Zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 1307/2013

W rozporządzeniu (UE) nr 1307/2013 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

(i) lit. h) otrzymuje brzmienie:

„h) »trwałe użytki zielone i pastwiska trwałe« (zwane łącznie »trwałymi użytkami zielonymi«) oznaczają grunty wykorzystywane do uprawy traw lub innych zielnych roślin pastewnych rozsiewających się naturalnie (samosiewnych) lub uprawianych (wysiewanych), które nie były objęte płodozmianną danego gospodarstwa rolnego przez okres co najmniej pięciu lat, a także – w przypadku gdy państwa członkowskie tak zdecydują – które nie były zaorane przez okres co najmniej pięciu lat; mogą one obejmować inne gatunki, takie jak krzewy lub drzewa, które mogą nadawać się do wypasu, a także – w przypadku gdy państwa członkowskie tak zdecydują – inne gatunki, takie jak krzewy lub drzewa, które służą do wytwarzania paszy dla zwierząt, pod warunkiem że zachowano przewagę traw i innych zielnych roślin pastewnych. Państwa członkowskie mogą również zdecydować o uznaniu za trwałe użytki zielone:

(i) gruntów nadających się do wypasu i stanowiących część utrwalonych praktyk lokalnych w przypadkach, gdy trawy i inne zielne rośliny pastewne tradycyjnie nie są roślinnością dominującą na obszarach wypasu; lub

(ii) gruntów nadających się do wypasu w przypadkach, gdy trawy i inne zielne rośliny pastewne nie są roślinnością dominującą lub nie występują na obszarach wypasu;”;

(ii) dodaje się akapit w brzmieniu:

„Niezależnie od akapitu pierwszego lit. f) i h), państwa członkowskie, które – przed dniem 1 stycznia 2018 r. – akceptowały działki gruntu ugorowanego jako grunty orne, mogą po tej dacie w dalszym ciągu akceptować te działki jako takie. Od dnia 1 stycznia 2018 r. działki gruntu ugorowanego, które zostały zaakceptowane jako grunty orne na podstawie niniejszego akapitu w 2018 r., staną się trwałymi użytkami zielonymi w 2023 r., lub później, jeżeli spełnione zostaną warunki określone w lit. h).”;

b) w ust. 2 dodaje się akapity w brzmieniu:

„Państwa członkowskie mogą zdecydować, że:

- a) grunty, które nie były zaorane przez co najmniej pięć lat, uznaje się za trwałe użytki zielone, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. h), pod warunkiem że dane grunty są wykorzystywane do uprawy traw lub innych zielnych roślin pastewnych rozsiewających się naturalnie (samosiewnych) lub uprawianych (wysiewanych) oraz że grunty te nie były objęte płodozmianem danego gospodarstwa rolnego przez okres co najmniej pięciu lat;
- b) trwałe użytki zielone mogą obejmować inne gatunki, takie jak krzewy lub drzewa, które służą do wytwarzania paszy dla zwierząt, na obszarach, na których trawy i inne zielne rośliny pastewne są roślinnością dominującą; lub
- c) grunty nadające się do wypasu w przypadkach, gdy trawy i inne zielne rośliny pastewne nie są roślinnością dominującą lub nie występują na obszarach wypasu, uznaje się za trwałe użytki zielone, zgodnie z ust. 1 akapit pierwszy lit. h).

Państwa członkowskie mogą zdecydować, na podstawie obiektywnych i niedyskryminacyjnych kryteriów, o stosowaniu swojej decyzji podjętej zgodnie z akapitem trzecim lit. b) lub c) niniejszego ustępu do całości lub części swojego terytorium.

Państwa członkowskie powiadomią Komisję do dnia 31 marca 2018 r. o wszelkich decyzjach podjętych zgodnie z akapitami trzecim i czwartym niniejszego ustępu.”;

2) w art. 6 ust. 2 dodaje się akapit w brzmieniu:

„W przypadku gdy państwo członkowskie korzysta z możliwości przewidzianej w art. 36 ust. 4 akapit drugi, krajowy pułap określony w załączniku II dla tego państwa członkowskiego na odnośny rok może zostać przekroczony o kwotę obliczoną zgodnie z tym akapitem.”;

3) w art. 9 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3a. Oprócz sytuacji określonych w ust. 1, 2 i 3, państwa członkowskie mogą zdecydować, że nie przyznaje się płatności bezpośrednich rolnikom, którzy nie są zarejestrowani na potrzeby swojej działalności rolniczej w krajowym rejestrze fiskalnym lub krajowym rejestrze ubezpieczeń społecznych.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Ust. 2, 3 i 3a nie mają zastosowania do rolników, którzy w poprzednim roku otrzymali tylko płatności bezpośrednie nieprzekraczające określonej kwoty. Kwotę tę określają państwa członkowskie na podstawie obiektywnych kryteriów, takich jak ich charakterystyczne cechy krajowe lub regionalne, i nie może być ona wyższa niż 5 000 EUR”;

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Państwa członkowskie powiadomią Komisję do dnia 1 sierpnia 2014 r. o wszelkich decyzjach, o których mowa w ust. 2, 3 lub 4, oraz do dnia 31 marca 2018 r. o wszelkich decyzjach, o których mowa w ust. 3a. W przypadku zmian do takich decyzji państwa członkowskie powiadomią Komisję w terminie dwóch tygodni od daty podjęcia wszelkich decyzji dotyczących zmiany.”;

d) dodaje się ustępy w brzmieniu:

„7. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję, że od 2018 r. lub od któregośkolwiek późniejszego roku osoby lub grupy osób objęte zakresem ust. 2 akapity pierwszy i drugi mogą powołać się tylko na jedno lub dwa z trzech kryteriów wymienionych w ust. 2 akapit trzeci w celu wykazania, że są rolnikami aktywnymi zawodowo. Państwa członkowskie powiadomią Komisję o takiej decyzji do dnia 31 marca 2018 r., jeżeli decyzja ta ma zastosowanie od 2018 r., lub jeżeli decyzja ta ma zastosowanie od późniejszego roku – do dnia 1 sierpnia roku poprzedzającego rozpoczęcie stosowania takiej decyzji.

8. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o zaprzestaniu stosowania ust. 2 od 2018 r. lub któregośkolwiek późniejszego roku. Państwa członkowskie powiadomią Komisję o takiej decyzji do dnia 31 marca 2018 r., jeżeli decyzja ta ma zastosowanie od 2018 r., lub jeżeli decyzja ma zastosowanie od późniejszego roku – do dnia 1 sierpnia roku poprzedzającego rozpoczęcie stosowania takiej decyzji.”;

4) art. 11 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Państwa członkowskie mogą corocznie dokonywać przeglądu swoich decyzji dotyczących zmniejszenia płatności zgodnie z niniejszym artykułem, pod warunkiem że taki przegląd nie prowadzi do zmniejszenia kwot dostępnych na rozwój obszarów wiejskich.

Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o decyzjach podjętych zgodnie z niniejszym artykułem oraz o każdej szacunkowej kwocie zmniejszeń na lata do 2019 r. do dnia 1 sierpnia roku poprzedzającego rozpoczęcie stosowania takich decyzji, przy czym ostatnim możliwym terminem takiego powiadomienia jest dzień 1 sierpnia 2018 r.”;

5) w art. 14 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Państwa członkowskie mogą postanowić o dokonaniu przeglądu decyzji, o których mowa w niniejszym ustępie, ze skutkiem od roku kalendarzowego 2019 oraz powiadamiają Komisję o wszelkich decyzjach podjętych na podstawie takiego przeglądu do dnia 1 sierpnia 2018 r. Jakikolwiek decyzje podjęte na podstawie takiego przeglądu nie mogą prowadzić do zmniejszenia wartości procentowej, o której powiadomiono Komisję zgodnie z akapitami pierwszym, drugim, trzecim i czwartym.”;

b) w ust. 2 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Państwa członkowskie mogą postanowić o dokonaniu przeglądu decyzji, o których mowa w niniejszym ustępie, ze skutkiem od roku kalendarzowego 2019 oraz powiadamiają Komisję o wszelkich decyzjach podjętych na podstawie takiego przeglądu do dnia 1 sierpnia 2018 r. Jakikolwiek decyzje podjęte na podstawie takiego przeglądu nie mogą prowadzić do zwiększenia wartości procentowej, o której powiadomiono Komisję zgodnie z akapitami pierwszym, drugim, trzecim i czwartym.”;

6) art. 31 ust. 1 lit. g) otrzymuje brzmienie:

„g) w przypadku gdy państwa członkowskie uznają to za niezbędne, z liniowego zmniejszenia wartości uprawnień do płatności w ramach systemu płatności podstawowej na poziomie krajowym lub regionalnym, aby uwzględnić przypadki, o których mowa w art. 30 ust. 6 niniejszego rozporządzenia. Ponadto państwa członkowskie korzystające już z tego liniowego zmniejszenia mogą w tym samym roku zastosować również liniowe zmniejszenie wartości uprawnień do płatności w ramach systemu płatności podstawowej na poziomie krajowym lub regionalnym, aby uwzględnić przypadki, o których mowa w art. 30 ust. 7 akapit pierwszy lit. a) i b) niniejszego rozporządzenia.”;

7) w art. 36 ust. 4 dodaje się akapity w brzmieniu:

„W odniesieniu do każdego z państw członkowskich kwota obliczana zgodnie z akapitem pierwszym niniejszego ustępu może zostać podwyższona o maksymalnie 3 % odpowiedniego rocznego pułapu krajowego określonego w załączniku II po odjęciu kwoty wynikającej z zastosowania art. 47 ust. 1 dla danego roku. W przypadku gdy państwo członkowskie stosuje takie podwyższenie, podwyższenie to jest uwzględniane przez Komisję przy określaniu rocznego pułapu krajowego dla systemu jednolitej płatności obszarowej zgodnie z akapitem pierwszym niniejszego ustępu. W tym celu państwa członkowskie powiadamiają Komisję do dnia 31 stycznia 2018 r. o rocznych wartościach procentowych, o jakie należy podwyższyć kwotę obliczaną zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu w każdym roku kalendarzowym począwszy od 2018 r.

Państwa członkowskie mogą corocznie dokonywać przeglądu swojej decyzji, o której mowa w akapicie drugim niniejszego ustępu, oraz powiadamiają Komisję o każdej decyzji podjętej na podstawie takiego przeglądu do dnia 1 sierpnia roku poprzedzającego rozpoczęcie jej stosowania.”;

8) w art. 44 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Bez uszczerbku dla liczby upraw wymaganych zgodnie z ust. 1, maksymalne progi, które są w nim określone, nie mają zastosowania do gospodarstw rolnych, w których trawy lub inne zielne rośliny pastewne lub grunt ugorowany lub grunt objęty uprawami rosnącymi pod wodą przez znaczącą część roku lub przez znaczącą część cyklu uprawowego zajmują więcej niż 75 % gruntów ornych. W takich przypadkach główna uprawa na pozostałych gruntach ornych nie może zajmować więcej niż 75 % tego pozostałego gruntu ornego, z wyjątkiem przypadku, gdy ten pozostały obszar jest pokryty trawami lub innymi zielnymi roślinami pastewnymi lub stanowi grunt ugorowany.”;

b) w ust. 3 lit. a) i b) otrzymują brzmienie:

„a) w których więcej niż 75 % gruntów ornych jest wykorzystywanych do produkcji traw lub innych zielnych roślin pastewnych, jest wykorzystywanych do uprawy roślin strączkowych, jest ugorowanych lub jest objętych połączeniem tych zastosowań;

b) w których więcej niż 75 % kwalifikującej się powierzchni użytków rolnych jest trwałymi użytkami zielonymi, jest wykorzystywanych do produkcji traw lub innych zielnych roślin pastewnych lub do upraw rosnących pod wodą przez znaczącą część roku lub przez znaczącą część cyklu uprawowego, lub jest objętych połączeniem tych zastosowań;”;

c) ust. 4 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Uprawy ozime i uprawy jare uznaje się za uprawy odrębne, nawet jeżeli należą do tego samego rodzaju. *Triticum spelta* uznaje się za uprawę odrębną od upraw należących do tego samego rodzaju.”;

9) w art. 46 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku gdy grunty orne gospodarstwa rolnego obejmują więcej niż 15 hektarów, rolnik zapewnia, aby od dnia 1 stycznia 2015 r. obszar odpowiadający przynajmniej 5 % gruntów ornych gospodarstwa rolnego, które rolnik zadeklarował zgodnie z art. 72 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 oraz, jeżeli są one uznawane za obszary proekologiczne przez państwo członkowskie zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu, z uwzględnieniem obszarów wymienionych lit. c), d), g), h), k) i l) tego ustępu, był obszarem proekologicznym.”;

b) w ust. 2 wprowadza się następujące zmiany:

(i) w akapicie pierwszym dodaje się litery w brzmieniu:

„k) obszary z miskantem (*Miscanthus*);

l) obszary z rożnikiem przerośniętym (*Silphium perfoliatum*);

m) grunty ugorowane z roślinami miododajnymi (bogatymi w pyłek i nektar).”;

(ii) akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Z wyjątkiem obszarów gospodarstwa rolnego, o których mowa w akapicie pierwszym lit. g), h), k) i l) niniejszego ustępu, obszary proekologiczne muszą znajdować się na gruntach ornych danego gospodarstwa rolnego. W przypadku obszarów, o których mowa w akapicie pierwszym lit. c) i d) niniejszego ustępu, obszary proekologiczne mogą również przylegać do gruntów ornych gospodarstwa rolnego zadeklarowanych przez rolnika zgodnie z art. 72 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1306/2013.”;

c) w ust. 4 lit. a) i b) otrzymują brzmienie:

„a) w których więcej niż 75 % gruntów ornych jest wykorzystywanych do produkcji traw lub innych zielnych roślin pastewnych, jest ugorowanych, jest wykorzystywanych do uprawy roślin strączkowych lub jest objętych połączeniem tych zastosowań;

b) w których więcej niż 75 % kwalifikującej się powierzchni użytków rolnych jest trwałymi użytkami zielonymi, jest wykorzystywanych do produkcji traw lub innych zielnych roślin pastewnych lub do upraw rosnących pod wodą przez znaczącą część roku albo przez znaczącą część cyklu uprawowego, lub jest objętych połączeniem tych zastosowań.”;

10) w art. 50 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Płatność dla młodych rolników przyznaje się na rolnika na okres pięciu lat, począwszy od pierwszego złożenia wniosku o płatność dla młodych rolników, pod warunkiem że wniosek taki jest składany w ciągu pięciu lat od daty rozpoczęcia działalności, o czym mowa w ust. 2 lit. a). Ten okres pięciu lat ma również zastosowanie do rolników, którzy otrzymali płatność dla młodych rolników w odniesieniu do wniosków sprzed roku składania wniosków 2018.

W drodze odstępstwa od zdania drugiego akapitu pierwszego państwa członkowskie mogą postanowić, że – w odniesieniu do tych młodych rolników, którzy rozpoczęli działalność zgodnie z ust. 2 lit. a) w latach 2010–2013 – ten pięcioletni okres zostaje skrócony o liczbę lat, które upłynęły między rozpoczęciem działalności, o którym mowa w ust. 2 lit. a), a pierwszym złożeniem wniosku o płatność dla młodych rolników.”;

b) w ust. 6 lit. a) i b) otrzymują brzmienie:

„a) między 25 % a 50 % średniej wartości uprawnień do płatności posiadanych, na własność lub w formie dzierżawy, przez danego rolnika; lub

b) między 25 % a 50 % kwoty obliczonej poprzez podzielenie stałej wartości procentowej pułapu krajowego na rok kalendarzowy 2019 określonego w załączniku II przez liczbę wszystkich kwalifikujących się hektarów zadeklarowanych w 2015 r. zgodnie z art. 33 ust. 1. Ta stała wartość procentowa jest równa udziałowi pułapu krajowego pozostałego dla systemu płatności podstawowej zgodnie z art. 22 ust. 1 na 2015 r.”;

c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Państwa członkowskie stosujące art. 36 obliczają co roku kwotę płatności dla młodych rolników, mnożąc liczbę odpowiadającą wartości między 25 % a 50 % jednolitej płatności obszarowej obliczonej zgodnie z art. 36 przez liczbę kwalifikujących się hektarów, które rolnik zadeklarował zgodnie z art. 36 ust. 2.”;

d) ust. 8 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„8. W drodze odstępstwa od ust. 6 i 7 niniejszego artykułu państwa członkowskie mogą co roku obliczać kwotę płatności dla młodych rolników, mnożąc liczbę odpowiadającą wartości między 25 % a 50 % średniej krajowej płatności na hektar przez liczbę uprawnień, które rolnik aktywował zgodnie z art. 32 ust. 1, lub przez liczbę kwalifikujących się hektarów, które rolnik zadeklarował zgodnie z art. 36 ust. 2.”;

e) ust. 10 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„10. Zamiast stosowania ust. 6–9, państwa członkowskie mogą przyznać roczną kwotę ryczałtową na rolnika obliczaną przez pomnożenie określonej liczby hektarów przez liczbę odpowiadającą wartości między 25 % a 50 % średniej krajowej płatności na hektar ustalonej zgodnie z ust. 8.”;

11) w art. 52 wprowadza się następujące zmiany:

a) skreśla się ust. 5;

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Wsparcie związane z produkcją jest systemem ograniczającym produkcję, przyznawanym w formie rocznej płatności opartej na ustalonych obszarach i plonach lub na ustalonej liczbie zwierząt, z uwzględnieniem pułapów finansowych, które określają państwa członkowskie dla każdego środka i o których powiadamiają Komisję.”;

c) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„10. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 70 uzupełniających niniejsze rozporządzenie w zakresie środków mających zapobiegać sytuacji, w której beneficjenci dobrowolnego wsparcia związanego z produkcją odczuwają strukturalne zakłócenia równowagi na rynku w danym sektorze. Te akty delegowane mogą zezwalać państwom członkowskim na decydowanie, aby takie wsparcie mogło być nadal wypłacane do 2020 r. na podstawie jednostek produkcyjnych, w odniesieniu do których dobrowolne wsparcie związane z produkcją przyznano we wcześniejszym okresie referencyjnym.”;

12) art. 53 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Do dnia 1 sierpnia danego roku państwa członkowskie mogą dokonać przeglądu swojej decyzji podjętej na podstawie niniejszego rozdziału oraz zdecydować, ze skutkiem od następnego roku, o:

a) pozostawieniu bez zmian, zwiększeniu lub zmniejszeniu wielkości procentowej ustalonej zgodnie z ust. 1, 2 i 3, w granicach limitów określonych w tych ustępach w stosownych przypadkach, lub o pozostawieniu bez zmian lub zmniejszeniu wartości procentowej ustalonej zgodnie z ust. 4;

b) zmianie warunków przyznawania wsparcia;

c) zaprzestaniu przyznawania wsparcia na podstawie niniejszego rozdziału.

Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o każdej takiej decyzji w terminie, o którym mowa w akapicie pierwszym.”;

13) w art. 70 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 2, art. 4 ust. 3, art. 6 ust. 3, art. 7 ust. 3, art. 8 ust. 3, art. 9 ust. 5, art. 20 ust. 6, art. 35, art. 36 ust. 6, art. 39 ust. 3, art. 43 ust. 12, art. 44 ust. 5, art. 45 ust. 5 i 6, art. 46 ust. 9, art. 50 ust. 11, art. 52 ust. 9 i 10, art. 57 ust. 3, art. 58 ust. 5, art. 59 ust. 3, art. 64 ust. 5, art. 67 ust. 1 i 2 oraz art. 73, powierza się Komisji na okres siedmiu lat od dnia 1 stycznia 2014 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu siedmiu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 2, art. 4 ust. 3, art. 6 ust. 3, art. 7 ust. 3, art. 8 ust. 3, art. 9 ust. 5, art. 20 ust. 6, art. 35, art. 36 ust. 6, art. 39 ust. 3, art. 43 ust. 12, art. 44 ust. 5, art. 45 ust. 5 i 6, art. 46 ust. 9, art. 50 ust. 11, art. 52 ust. 9 i 10, art. 57 ust. 3, art. 58 ust. 5, art. 59 ust. 3, art. 64 ust. 5, art. 67 ust. 1 i 2 oraz art. 73, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.”;

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 2, art. 4 ust. 3, art. 6 ust. 3, art. 7 ust. 3, art. 8 ust. 3, art. 9 ust. 5, art. 20 ust. 6, art. 35, art. 36 ust. 6, art. 39 ust. 3, art. 43 ust. 12, art. 44 ust. 5, art. 45 ust. 5 i 6, art. 46 ust. 9, art. 50 ust. 11, art. 52 ust. 9 i 10, art. 57 ust. 3, art. 58 ust. 5, art. 59 ust. 3, art. 64 ust. 5, art. 67 ust. 1 i 2 oraz art. 73 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.”;

14) w załączniku X wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem II do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 4

Zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 1308/2013

W rozporządzeniu (UE) nr 1308/2013 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 33 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 lit. f) otrzymuje brzmienie:

„f) zapobieganie sytuacjom kryzysowym i zarządzanie kryzysowe, w tym również coaching dla innych organizacji producentów, zrzeszeń organizacji producentów, grup producentów lub producentów indywidualnych;”;

b) w ust. 3 akapit pierwszy wprowadza się następujące zmiany:

(i) lit. c) i d) otrzymują brzmienie:

„c) promowanie i informowanie, w tym również działania ukierunkowane na dywersyfikację i konsolidację na rynkach owoców i warzyw, prowadzone z myślą o zapobieganiu kryzysom lub w czasie ich trwania;

d) wsparcie na rzecz kosztów administracyjnych poniesionych na utworzenie funduszy wspólnego inwestowania oraz wkłady finansowe służące uzupełnieniu funduszy wspólnego inwestowania w związku z rekompensatami wypłacanymi będącymi członkami, którzy doświadczają poważnego spadku dochodów w wyniku niekorzystnych warunków rynkowych;”;

(ii) dodaje się literę w brzmieniu:

„i) coaching dla innych organizacji producentów, zrzeszeń organizacji producentów, grup producentów lub producentów indywidualnych.”;

c) ust. 5 akapity drugi i trzeci otrzymują brzmienie:

„Działania na rzecz ochrony środowiska muszą być zgodne z wymogami dotyczącymi zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych lub zobowiązań dotyczących rolnictwa ekologicznego określonych w art. 28 ust. 3 oraz art. 29 ust. 2 i 3 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013.

W przypadku gdy co najmniej 80 % będących producentami członków organizacji producentów objętych jest jednym lub większą liczbą identycznych zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych lub zobowiązań dotyczących rolnictwa ekologicznego przewidzianych w art. 28 ust. 3 oraz art. 29 ust. 2 i 3 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, każde z tych zobowiązań liczy się jako jedno działanie na rzecz ochrony środowiska, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. a) niniejszego ustępu.”;

2) w art. 34 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Limit 50 % przewidziany w ust. 1 podwyższa się do 100 % w następujących przypadkach:

a) wycofania z rynku owoców i warzyw, których ilość nie przekracza 5 % wielkości produkcji sprzedanej przez każdą organizację producentów oraz których zbywanie odbywa się w drodze:

(i) bezpłatnej dystrybucji wśród organizacji i fundacji charytatywnych, zatwierdzonych w tym celu przez państwa członkowskie, do wykorzystania w ich działalności na rzecz pomocy osobom, których prawo do otrzymywania pomocy społecznej jest uznane w prawie krajowym, w szczególności w związku z tym, że osoby te nie posiadają niezbędnych środków utrzymania;

(ii) bezpłatnej dystrybucji w zakładach karnych, szkołach i instytucjach szkolnictwa publicznego, placówkach, o których mowa w art. 22, na obozach wypoczynkowych dla dzieci oraz w szpitalach i domach spokojnej starości wyznaczonych przez państwa członkowskie, które podejmują wszelkie niezbędne kroki w celu zapewnienia, aby dystrybuowane w ten sposób ilości produktów stanowiły uzupełnienie ilości normalnie kupowanych przez placówki tego rodzaju;

b) działań związanych z coachingiem innych organizacji producentów lub grup producentów uznanych zgodnie z art. 125e rozporządzenia (WE) nr 1234/2007 lub art. 27 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, pod warunkiem że organizacje te są z regionów państw członkowskich, o których mowa w art. 35 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, lub producentów indywidualnych.”;

3) art. 35 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 35

Krajowa pomoc finansowa

1. W regionach państw członkowskich, w których stopień zorganizowania producentów w sektorze owoców i warzyw jest znacząco poniżej średniej unijnej, państwa członkowskie mogą przyznać organizacjom producentów krajową pomoc finansową wynoszącą maksymalnie 80 % wkładów finansowych, o których mowa w art. 32 ust. 1 lit. a), oraz do 10 % wartości produkcji sprzedanej przez każdą taką organizację producentów. Pomoc ta stanowi uzupełnienie funduszu operacyjnego.

2. Stopień zorganizowania producentów w regionie państwa członkowskiego uznaje się za będący znacząco poniżej średniej unijnej w przypadku, gdy średni stopień zorganizowania jest mniejszy niż 20 % przez trzy kolejne lata poprzedzające wdrożenie programu operacyjnego. Stopień zorganizowania oblicza się jako wartość produkcji owoców i warzyw uzyskanej w danym regionie i sprzedanej przez organizację producentów, zrzeszenia organizacji producentów i grupy producentów uznane zgodnie z art. 125e rozporządzenia (WE) nr 1234/2007 lub art. 27 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, podzieloną przez całkowitą wartość produkcji owoców i warzyw uzyskaną w tym regionie.

3. Państwa członkowskie, które przyznają krajową pomoc finansową zgodnie z ust. 1, informują Komisję o regionach spełniających kryteria, o których mowa w ust. 2, oraz o krajowej pomocy finansowej przyznanej organizacjom producentów w tych regionach.”;

4) w art. 37 lit. d) ppkt (ii) otrzymuje brzmienie:

„(ii) warunków odnoszących się do art. 33 ust. 3 akapit pierwszy lit. a), b), c) oraz i);”;

5) art. 38 akapit pierwszy lit. i) otrzymuje brzmienie:

„i) środków promowania, informowania, szkolenia i coachingu w przypadkach zapobiegania sytuacjom kryzysowym i zarządzania kryzysowego;”;

6) w art. 62 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„5. Państwa członkowskie mogą stosować niniejszy rozdział do obszarów produkujących wino odpowiednie do produkcji okowity z wina gronowego z oznaczeniem geograficznym zarejestrowanym zgodnie z załącznikiem III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 110/2008 (*). Do celów niniejszego rozdziału wspomniane obszary mogą być traktowane jako obszary, na których można produkować wina noszące chronioną nazwę pochodzenia lub chronione oznaczenie geograficzne.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 110/2008 z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1576/89 (Dz.U. L 39 z 13.2.2008, s. 16).”;

7) w art. 64 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 akapit drugi dodaje się literę w brzmieniu:

„ca) wnioskodawca nie posiada nasadzeń winorośli dokonanych bez zezwolenia, o których mowa w art. 71 niniejszego rozporządzenia, lub bez prawa do sadzenia, o którym mowa w art. 85a i 85b rozporządzenia (WE) nr 1234/2007;”;

b) w ust. 2 część wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli w danym roku całkowita wielkość obszaru, którego dotyczą kwalifikujące się wnioski, o których mowa w ust. 1, przekracza wielkość obszaru udostępnionego przez dane państwo członkowskie, zezwoleń udziela się zgodnie z proporcjonalnym rozdziałem hektarów wśród wszystkich wnioskodawców na podstawie wielkości obszaru, w odniesieniu do którego złożyli oni wniosek o zezwolenie. Takie udzielenie zezwolenia może wiązać się z określeniem minimalnego lub maksymalnego obszaru dla poszczególnych wnioskodawców, jak również w części lub całości może być oparte na jednym lub większej liczbie następujących obiektywnych i niedyskryminacyjnych kryteriów pierwszeństwa:”;

c) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„2a. Jeżeli państwo członkowskie postanowi zastosować jedno lub większą liczbę kryteriów, o których mowa w ust. 2, może dodać jeszcze jeden warunek, zgodnie z którym wnioskodawca musi być osobą fizyczną w wieku nieprzekraczającym 40 lat w roku składania wniosku.”;

d) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Państwa członkowskie podają do wiadomości publicznej stosowane przez siebie kryteria, o których mowa w ust. 1, 2 i 2a, oraz niezwłocznie powiadamiają o nich Komisję.”;

8) w art. 148 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1a. W przypadku gdy państwa członkowskie nie korzystają z możliwości przewidzianych w ust. 1 niniejszego artykułu, producent, organizacja producentów lub zrzeszenie organizacji producentów mogą wymagać, aby każda dostawa mleka surowego do przetwórcy mleka surowego była przedmiotem pisemnej umowy między stronami lub pisemnej oferty umowy od pierwszych podmiotów skupujących, na warunkach określonych w ust. 4 akapit pierwszy niniejszego artykułu.

Jeśli pierwszym podmiotem skupującym jest mikroprzedsiębiorstwo bądź małe lub średnie przedsiębiorstwo w rozumieniu zalecenia 2003/361/WE, umowa lub oferta umowy nie są obowiązkowe, bez uszczerbku dla możliwości korzystania przez strony ze standardowej umowy sporządzonej przez organizację międzybranżową.”;

b) w ust. 2 część wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„2. Umowa lub oferta umowy, o których mowa w ust. 1 i 1a.”;

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 i 1a umowa lub oferta umowy nie są wymagane w przypadku, gdy mleko surowe jest dostarczane do spółdzielni przez jej członka, jeżeli statut tej spółdzielni lub zasady i decyzje w nim przewidziane lub z niego wynikające zawierają przepisy o skutkach podobnych do przepisów zawartych w ust. 2 lit. a), b) i c).”;

d) w ust. 4 akapit drugi część wprowadzająca oraz lit. a) otrzymują brzmienie:

„Niezależnie od akapitu pierwszego, zastosowanie ma jedna z poniższych liter lub większa ich liczba:

a) w przypadku gdy zgodnie z ust. 1 państwo członkowskie postanowi wprowadzić obowiązek zawierania pisemnej umowy o dostawę mleka surowego, może ono ustanowić:

(i) obowiązek stron uzgodnienia relacji między daną dostarczoną ilością a ceną do zapłaty za tę dostawę;

(ii) minimalny okres obowiązywania, który ma zastosowanie wyłącznie do umów pisemnych między rolnikiem a pierwszym podmiotem skupującym mleko surowe; taki minimalny okres obowiązywania umowy wynosi co najmniej sześć miesięcy i nie może zakłócać właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego;”;

9) art. 149 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organizacja producentów w sektorze mleka i przetworów mlecznych, która została uznana na mocy art. 161 ust. 1, może w imieniu swoich członków będących rolnikami – w odniesieniu do części lub całości ich wspólnej produkcji – negocjować umowy o dostawę przez rolnika mleka surowego do przetwórcy mleka surowego lub do nabywcy w rozumieniu art. 148 ust. 1 akapit trzeci.”;

10) w art. 152 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) powstały z inicjatywy producentów i prowadzą jeden z następujących rodzajów działalności lub większą ich liczbę:

(i) wspólne przetwarzanie;

(ii) wspólna dystrybucja, w tym również wspólne platformy sprzedaży lub wspólny transport;

(iii) wspólne pakowanie, etykietowanie lub promocja;

(iv) wspólna organizacja kontroli jakości;

(v) wspólne wykorzystywanie urządzeń lub miejsc składowania;

(vi) wspólne zarządzanie odpadami pochodzącymi bezpośrednio z produkcji;

(vii) wspólne pozyskiwanie środków produkcji;

(viii) wszelkie inne rodzaje wspólnej działalności usługowej prowadzone z myślą o realizacji jednego z celów wymienionych w lit. c) niniejszego ustępu;”;

b) dodaje się ustępy w brzmieniu:

„1a. Na zasadzie odstępstwa od art. 101 ust. 1 TFUE organizacja producentów uznana na mocy ust. 1 niniejszego artykułu może planować produkcję produktów rolnych, optymalizować koszty ich produkcji, wprowadzać je do obrotu oraz negocjować umowy dotyczące ich dostaw w imieniu swoich członków w odniesieniu do całości lub części ich łącznej produkcji.

Rodzaje działalności, o których mowa w akapicie pierwszym, mogą być prowadzone:

a) pod warunkiem że jeden lub większa liczba rodzajów działalności, o których mowa w ust. 1 lit. b) ppkt (i)–(vii), jest rzeczywiście prowadzony, a tym samym przyczynia się do realizacji celów określonych w art. 39 TFUE;

b) pod warunkiem że organizacja producentów koncentruje podaż i wprowadza do obrotu produkty swoich członków, bez względu na to, czy ma miejsce przeniesienie prawa własności do produktów rolnych przez producentów na organizację producentów;

c) bez względu na to, czy negocjowana cena jest taka sama w odniesieniu do zbiorczej produkcji niektórych lub wszystkich jej członków;

d) pod warunkiem że dani producenci nie są członkami jakiegokolwiek innej organizacji producentów w odniesieniu do produktów objętych działalnością, o której mowa w akapicie pierwszym;

e) pod warunkiem że dany produkt rolny nie podlega obowiązkowi dostaw wynikającemu z członkostwa rolnika w spółdzielni, która sama nie jest członkiem danych organizacji producentów, zgodnie z warunkami określonymi w statucie spółdzielni lub zasadami i decyzjami w nim przewidzianymi lub z niego wynikającymi.

Jednakże państwa członkowskie mogą wprowadzić odstępstwo od warunku określonego w akapicie drugim lit. d) w należycie uzasadnionych przypadkach, gdy będący producentami członkowie posiadają dwie różne jednostki produkcyjne znajdujące się na różnych obszarach geograficznych;

1b. Do celów niniejszego artykułu odniesienia do organizacji producentów obejmują także zrzeszenia organizacji producentów uznane na mocy art. 156 ust. 1, jeśli takie zrzeszenia spełniają wymogi określone w ust. 1 niniejszego artykułu.

1c. Krajowy organ ochrony konkurencji, o którym mowa w art. 5 rozporządzenia (WE) nr 1/2003, może w indywidualnych przypadkach zdecydować, że w przyszłości jeden z rodzajów działalności, o których mowa w ust. 1a akapit pierwszy, lub większa ich liczba, powinny zostać zmienione, zakończone lub nie powinny być wcale prowadzone, jeżeli uzna on, że jest to niezbędne, aby zapobiec wykluczeniu konkurencji, lub jeżeli uzna, że zagraża to realizacji celów określonych w art. 39 TFUE.

W odniesieniu do negocjacji obejmujących więcej niż jedno państwo członkowskie, decyzję, o której mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, podejmuje Komisja bez zastosowania procedury, o której mowa w art. 229 ust. 2 lub 3.

W przypadku gdy krajowy organ ochrony konkurencji podejmuje działania na mocy akapitu pierwszego niniejszego ustępu, informuje Komisję na piśmie przed rozpoczęciem pierwszego formalnego działania w ramach dochodzenia, lub niezwłocznie po jego rozpoczęciu, oraz powiadamia Komisję o decyzjach niezwłocznie po ich przyjęciu.

Decyzje, o których mowa w niniejszym ustępie, nie mogą mieć zastosowania wcześniej niż w dniu powiadomienia o nich zainteresowanych przedsiębiorstw.”;

c) skreśla się ust. 3;

11) w art. 154 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1a. Państwa członkowskie mogą, na wniosek, podjąć więcej niż jedną decyzję w sprawie uznania w przypadku organizacji producentów działającej w kilku sektorach, o których mowa w art. 1 ust. 2, pod warunkiem że dana organizacja producentów spełnia warunki, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w odniesieniu do każdego sektora, dla którego występuje ona o uznanie.”;

b) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Państwa członkowskie mogą zdecydować, że organizacje producentów, które zostały uznane przed dniem 1 stycznia 2018 r. i które spełniają warunki określone w ust. 1 niniejszego artykułu, uznaje się za uznane organizacje producentów zgodnie z art. 152.

3. W przypadku gdy organizacje producentów zostały uznane przed dniem 1 stycznia 2018 r., ale nie spełniają warunków określonych w ust. 1 niniejszego artykułu, państwa członkowskie wycofują uznanie nie później niż w dniu 31 grudnia 2020 r.”;

12) w art. 157 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 lit. c) dodaje się podpunkty w brzmieniu:

„(xv) ustanawianie klauzul dotyczących podziału wartości w rozumieniu art. 172a, w tym również zysków i strat, określających sposób, w jaki organizacje te dzielą między sobą wszelkie wartości związane ze zmianą cen odnośnych produktów na odnośnym rynku lub innych rynkach towarowych;

(xvi) wdrażanie działań dotyczących zapobiegania i zarządzania w dziedzinie zdrowia zwierząt, ochrony roślin i ryzyk środowiskowych.”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1a. Państwa członkowskie mogą, na wniosek, podjąć więcej niż jedną decyzję w sprawie uznania w przypadku organizacji międzybranżowej działającej w kilku sektorach, o których mowa w art. 1 ust. 2, pod warunkiem że dana organizacja międzybranżowa spełnia warunki, o których mowa w ust. 1 oraz, w stosownych przypadkach, w ust. 3, w odniesieniu do każdego sektora, dla którego występuje ona o uznanie.”;

c) w ust. 3 lit. c) dodaje się podpunkty w brzmieniu:

„(xii) ustanawianie klauzul dotyczących podziału wartości w rozumieniu art. 172a, w tym również zysków i strat, określających sposób, w jaki organizacje te dzielą między sobą wszelkie wartości związane ze zmianą cen odnośnych produktów na odnośnym rynku lub innych rynkach towarowych;

(xiii) wdrażanie działań dotyczących zapobiegania i zarządzania w dziedzinie zdrowia zwierząt, ochrony roślin i ryzyk środowiskowych.”;

13) tytuł art. 159 otrzymuje brzmienie:

„Obowiązkowe uznawanie”;

14) w art. 161 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 część wprowadzająca oraz lit. a) otrzymują brzmienie:

„1. Państwa członkowskie, na wniosek, uznają za organizacje producentów w sektorze mleka i przetworów mlecznych całe podmioty prawne lub wyraźnie określone części takich podmiotów, pod warunkiem że:

a) są one ustanowione przez producentów w sektorze mleka i przetworów mlecznych, powstały z ich inicjatywy oraz dążą do realizacji określonego celu, który może obejmować jeden lub większą liczbę następujących celów:

(i) zapewnienie planowania i dostosowywania produkcji do popytu, w szczególności w odniesieniu do jakości i ilości;

(ii) koncentracja podaży oraz wprowadzanie do obrotu produktów wytwarzanych przez ich członków;

(iii) optymalizacja kosztów produkcji oraz stabilizowanie cen producentów.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Państwa członkowskie mogą zdecydować, że organizacje producentów, które zostały uznane na mocy prawa krajowego przed dniem 2 kwietnia 2012 r. i które spełniają warunki określone w ust. 1, uznaje się za uznane organizacje producentów.”;

15) w art. 168 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1a. W przypadku gdy państwa członkowskie nie korzystają z możliwości przewidzianych w ust. 1 niniejszego artykułu, producent, organizacja producentów lub zrzeszenie organizacji producentów, w odniesieniu do produktów rolnych w sektorze, o którym mowa w art. 1 ust. 2, innym niż sektor mleka i przetworów mlecznych oraz sektor cukru, mogą wymagać, aby każda dostawa ich produktów do przetwórcy lub dystrybutora była przedmiotem pisemnej umowy między stronami lub pisemnej oferty umowy od pierwszych podmiotów skupujących, na warunkach określonych w ust. 4 i w ust. 6 akapit pierwszy niniejszego artykułu.

Jeśli pierwszym podmiotem skupującym jest mikroprzedsiębiorstwo bądź małe lub średnie przedsiębiorstwo w rozumieniu zalecenia 2003/361/WE, umowa lub oferta umowy nie są obowiązkowe, bez uszczerbku dla możliwości korzystania przez strony ze standardowej umowy sporządzonej przez organizację międzybranżową.”;

b) w ust. 4 część wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„4. Umowa lub oferta umowy, o których mowa w ust. 1 i 1a.”;

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 i 1a, umowa lub oferta umowy nie są wymagane w przypadku, gdy odnośne produkty są dostarczane do spółdzielni przez jednego z jej członków, jeżeli statut tej spółdzielni lub zasady i decyzje w nim przewidziane lub z niego wynikające zawierają przepisy o skutkach podobnych do przepisów określonych w ust. 4 lit. a), b) i c).”;

16) skreśla się art. 169, 170 i 171;

17) dodaje się sekcję w brzmieniu:

„Sekcja 5a

Klauzule dotyczące podziału wartości

Artykuł 172a

Podział wartości

Bez uszczerbku dla jakichkolwiek konkretnych klauzul dotyczących podziału wartości w sektorze cukru, rolnicy, w tym również zrzeszenia rolników, oraz ich pierwszy podmiot skupujący mogą uzgodnić klauzule dotyczące podziału wartości, w tym również zysków i strat, określające sposób, w jaki podmioty te dzielą między sobą wszelkie wartości związane ze zmianą cen odnośnych produktów na odnośnym rynku lub innych rynkach towarowych.”;

18) art. 184 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kontyngenty taryfowe na przywóz produktów rolnych przeznaczonych do swobodnego obrotu w Unii lub jej części bądź kontyngenty taryfowe na przywóz unijnych produktów rolnych do państw trzecich, które mają być częściowo lub całkowicie administrowane przez Unię, wynikające z umów międzynarodowych zawartych zgodnie z TFUE lub z jakiegokolwiek innego aktu prawnego przyjętego zgodnie z art. 43 ust. 2 lub art. 207 TFUE, są otwierane lub administrowane przez Komisję w drodze aktów delegowanych na podstawie art. 186 niniejszego rozporządzenia oraz aktów wykonawczych na podstawie art. 187 niniejszego rozporządzenia.”;

19) art. 188 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 188

Proces przydziału kontyngentów taryfowych

1. Komisja podaje do wiadomości publicznej, w drodze odpowiedniej publikacji w internecie, wyniki przydziału kontyngentów taryfowych dla zgłoszonych wniosków, z uwzględnieniem dostępnych kontyngentów taryfowych i zgłoszonych wniosków.

2. Publikacja, o której mowa w ust. 1, w stosownych przypadkach zawiera również odniesienie do konieczności odrzucenia nierozpatrzonej wniosków, zawieszenia składania wniosków lub przydziału niewykorzystanych ilości.

3. Państwa członkowskie wydają pozwolenia na przywóz oraz pozwolenia na wywóz ilości, w odniesieniu do których złożono wnioski, w ramach kontyngentów taryfowych na przywóz oraz kontyngentów taryfowych na wywóz, z zastrzeżeniem odpowiednich współczynników przydziału oraz po ich podaniu do wiadomości publicznej przez Komisję zgodnie z ust. 1.”;

20) w art. 209 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Art. 101 ust. 1 TFUE nie stosuje się do porozumień, decyzji i uzgodnionych praktyk rolników, zrzeszeń rolników, lub związków takich zrzeszeń, lub organizacji producentów uznanych na podstawie art. 152 lub art. 161 niniejszego rozporządzenia, lub zrzeszeń organizacji producentów uznanych na podstawie art. 156 niniejszego rozporządzenia, które dotyczą produkcji lub sprzedaży produktów rolnych lub korzystania ze wspólnych urządzeń do przechowywania, obróbki lub przetwarzania produktów rolnych, chyba że zagrożona jest realizacja celów określonych w art. 39 TFUE.”;

b) w ust. 2 po akapicie pierwszym dodaje się akapit w brzmieniu:

„Rolnicy, zrzeszenia rolników lub związki takich zrzeszeń, lub organizacje producentów uznane na podstawie art. 152 lub art. 161 niniejszego rozporządzenia, lub zrzeszenia organizacji producentów uznane na podstawie art. 156 niniejszego rozporządzenia, mogą jednak zwrócić się do Komisji o opinię na temat zgodności tych porozumień, decyzji i uzgodnionych praktyk z celami określonymi w art. 39 TFUE.”;

Komisja niezwłocznie rozpatruje wnioski o wydanie opinii i przesyła wnioskodawcy opinię w ciągu czterech miesięcy od otrzymania kompletnego wniosku. Komisja może, z własnej inicjatywy lub na wniosek państwa członkowskiego, zmienić treść opinii, w szczególności jeśli wnioskodawca przekazał nieprawidłowe informacje lub wykorzystał opinię w sposób niewłaściwy.”;

21) w art. 222 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 część wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„1. W okresach występowania poważnych zakłóceń równowagi na rynkach Komisja może przyjmować akty wykonawcze stanowiące, że art. 101 ust. 1 TFUE nie powinien mieć zastosowania do porozumień i decyzji rolników, zrzeszeń rolników, lub związków takich zrzeszeń, lub uznanych organizacji producentów, zrzeszeń uznanych organizacji producentów i uznanych organizacji międzybranżowych, działających w którymkolwiek z sektorów, o których mowa w art. 1 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, pod warunkiem że takie porozumienia i decyzje nie zakłócają właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego, mają na celu wyłącznie ustabilizowanie danego sektora oraz można je zaliczyć do jednej lub większej liczby następujących kategorii:”;

b) skreśla się ust. 2;

22) w art. 232 skreśla się ust. 2;

23) w załącznikach VII i VIII wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem III do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 5

Zmiany do rozporządzenia (UE) nr 652/2014

W rozporządzeniu (UE) nr 652/2014 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„4. W przypadku zatwierdzenia działań wieloletnich zobowiązania budżetowe mogą być podzielone na transze roczne. W przypadku gdy zobowiązania budżetowe są w ten sposób podzielone, Komisja przydziela poszczególne transze roczne, uwzględniając stopień zaawansowania działań, przewidywane potrzeby oraz dostępność zasobów budżetowych.”;

2) w art. 13 skreśla się ust. 5;

3) w art. 22 skreśla się ust. 5;

4) w art. 27 skreśla się ust. 5.

Artykuł 6

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2018 r.

Jednakże:

a) art. 3 pkt 11 lit. a) i b) stosuje się od dnia 1 stycznia 2015 r.;

b) art. 1 pkt 23 lit. b) stosuje się od dnia 1 stycznia 2016 r.; oraz

c) art. 4 pkt 3 stosuje się od dnia 1 stycznia 2019 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 13 grudnia 2017 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. MAASIKAS

Przewodniczący

W imieniu Rady

A. TAJANI

Przewodniczący

_____

ZAŁĄCZNIK I

W załączniku II do rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w wierszu dotyczącym art. 17 ust. 3, pozycja: Inwestycje w środki trwałe, Sektor rolny, Maksymalna kwota w EUR lub stawka: 40 %, kolumna czwarta, część wprowadzająca i tiret pierwsze otrzymują brzmienie:

„kwoty kwalifikującej się inwestycji w innych regionach

Powyższe poziomy mogą zostać podwyższone o dodatkowe 20 punktów procentowych, pod warunkiem że maksymalny łączony poziom dofinansowania nie przekracza 90 %, w przypadku:

— młodych rolników, na maksymalny okres pięciu lat od daty rozpoczęcia działalności określonej w programie rozwoju obszarów wiejskich lub do czasu zakończenia działań określonych w planie biznesowym, o którym mowa w art. 19 ust. 4;”;

- 2) w wierszu dotyczącym art. 17 ust. 3, pozycja: Inwestycje w środki trwałe, Przetwarzanie i wprowadzanie do obrotu produktów wymienionych w załączniku I do TFUE, Maksymalna kwota w EUR lub stawka: 40 %, kolumna czwarta otrzymuje brzmienie:

„kwoty kwalifikującej się inwestycji w innych regionach

Powyższe poziomy mogą zostać podwyższone o dodatkowe 20 punktów procentowych, pod warunkiem że maksymalny łączony poziom dofinansowania nie przekracza 90 %, w przypadku operacji wspieranych w ramach EPI, wspólnych inwestycji i projektów zintegrowanych lub operacji związanych z połączeniem się organizacji producentów”;

- 3) wiersze dotyczące art. 37 ust. 5, art. 38 ust. 5 i art. 39 ust. 5 otrzymują brzmienie:

„art. 37 ust. 5	Ubezpieczenie upraw, zwierząt i roślin	70 %	należnej składki z tytułu ubezpieczenia
art. 38 ust. 5	Fundusze wspólnego inwestowania dotyczące niekorzystnych zjawisk klimatycznych, chorób zwierząt i roślin, inwazji szkodników i incydentów środowiskowych	70 %	kosztów kwalifikowalnych
art. 39 ust. 5	Narzędzie stabilizacji dochodów	70 %	kosztów kwalifikowalnych”

ZAŁĄCZNIK II

W załączniku X do rozporządzenia (UE) nr 1307/2013 w tabeli „Współczynniki przekształcenia i współczynniki ważenia, o których mowa w art. 46 ust. 3” wprowadza się następujące zmiany:

1) wiersz „Obszary z zagajnikami o krótkiej rotacji” otrzymuje brzmienie:

„Obszary z zagajnikami o krótkiej rotacji (na 1 m ²)	nie dotyczy	0,5	0,5 m ² ”
--	-------------	-----	----------------------

2) wiersz „Obszary objęte uprawami wiążącymi azot” otrzymuje brzmienie:

„Obszary objęte uprawami wiążącymi azot (na 1 m ²)	nie dotyczy	1	1 m ² ”
--	-------------	---	--------------------

3) dodaje się wiersze w brzmieniu:

„Obszary z miskantem (<i>Miscanthus</i>)	nie dotyczy	0,7	0,7 m ²
Obszary z rożnikiem przerośniętym (<i>Silphium perfoliatum</i>)	nie dotyczy	0,7	0,7 m ²
Grunty ugorowane z roślinami miododajnymi (bogatymi w pyłek i nektar)	nie dotyczy	1,5	1,5 m ² ”

ZAŁĄCZNIK III

W załącznikach VII i VIII do rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 wprowadza się następujące zmiany:

1) część II pkt 1 lit. c) tiret drugie otrzymuje brzmienie:

„— górny limit całkowitej zawartości alkoholu może przekroczyć 15 % obj. dla win o chronionej nazwie pochodzenia, które zostały wyprodukowane bez wzbogacenia, lub wzbogaconych jedynie poprzez procesy częściowego zagęszczenia, wymienionych w załączniku VIII część I sekcja B pkt 1, pod warunkiem że specyfikacja produktu zawarta w dokumentacji technicznej odnośnej chronionej nazwy pochodzenia dopuszcza taką możliwość;”;

2) część I sekcja A pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W latach, w których warunki klimatyczne są wyjątkowo niekorzystne, państwa członkowskie mogą – w drodze wyjątku – zwiększyć limit lub limity określone w pkt 2 o 0,5 % dla danych regionów. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o wszelkich takich zwiększeniach.”.

Oświadczenia Komisji

Dot. art. 1 – Rozwój obszarów wiejskich

— Przedłużenie obowiązywania programów rozwoju obszarów wiejskich

Wydatki związane z programami rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014–2020 zatwierdzonymi zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 będą nadal kwalifikować się do wkładu z EFRROW, jeżeli zostaną wypłacone beneficjentom najpóźniej dnia 31 grudnia 2023 r. W swym wniosku dotyczącym następnych WRF Komisja uwzględni kontynuację wsparcia na rzecz rozwoju obszarów wiejskich po 2020 r.

— Zarządzanie ryzykiem

Komisja potwierdza swój zamiar dokonania przeglądu funkcjonowania i skuteczności narzędzi zarządzania ryzykiem, które są obecnie objęte rozporządzeniem (UE) nr 1305/2013, w kontekście swojego wniosku dotyczącego modernizacji i uproszczenia wspólnej polityki rolnej.

— Kary z tytułu inicjatywy Leader

Komisja potwierdza swój zamiar dokonania przeglądu skuteczności i proporcjonalności kar stosowanych w ramach inicjatywy LEADER objętych rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 809/2014.

Dot. art. 2 – Rozporządzenie horyzontalne

— Rezerwa na wypadek kryzysów

Komisja potwierdza, że funkcjonowanie rezerwy na wypadek kryzysów w sektorze rolnym oraz zwrot środków związanych z dyscypliną finansową, określone w art. 25 i art. 26 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, zostaną poddane przeglądowi w kontekście opracowywania następnych WRF w celu umożliwienia skutecznej i szybkiej interwencji w sytuacjach kryzysu rynkowego.

— Jednorazowy audyt

Komisja popiera podejście oparte na jednorazowym audycie, co potwierdza jej wniosek dotyczący art. 123 nowego rozporządzenia finansowego. Komisja potwierdza również, że obecne ramy prawne dotyczące zarządzania wydatkami rolnymi i ich kontroli, ustanowione rozporządzeniem (UE) nr 1306/2013, umożliwiają już takie podejście oraz że zostało to uwzględnione w jej strategii audytu na lata 2014–2020. W szczególności, jeśli opinia jednostki certyfikującej wydana zgodnie z art. 9 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 zostaje uznana za wiarygodną, Komisja uwzględni ją, oceniając konieczność audytu danej agencji płatniczej.

Dot. art. 3 – Płatności bezpośrednie

— Plan białkowy

Komisja potwierdza swój zamiar dokonania przeglądu sytuacji związanej z popytem i podażą w odniesieniu do białek roślinnych w UE i rozważenia możliwości opracowania „Europejskiej strategii dotyczącej białek roślinnych” w celu dalszego zachęcania do produkcji białek roślinnych w UE w sposób ekonomiczny i przyjazny dla środowiska.

Dot. art. 4 – Wspólna organizacja rynków produktów rolnych

— Dobrowolne programy ograniczania produkcji

Komisja potwierdza, że rozporządzenie (UE) nr 1308/2013 ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych zawiera już, w art. 219 i 221, niezbędną podstawę prawną pozwalającą jej, z zastrzeżeniem dostępności zasobów budżetowych, na zarządzenie zakłóceniom na rynku oraz innym szczególnym problemom, w tym na szczeblu regionalnym, przy czym istnieje możliwość przyznania rolnikom bezpośredniej pomocy finansowej. Ponadto propozycja Komisji, by do rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich dodać sektorowe narzędzie stabilizacji dochodów, umożliwi państwom członkowskim uwzględnienie w ich programach rozwoju obszarów wiejskich możliwości zrekompensowania rolnikom w określonym sektorze szkód w przypadku znacznego spadku ich dochodów.

Komisja potwierdza ponadto, że w przypadku wystąpienia zakłóceń na rynku lub ryzyka ich wystąpienia art. 219 pozwala jej na wprowadzenie programów, w ramach których pomoc Unii przyznawana jest producentom, którzy zobowiązują się dobrowolnie ograniczyć swoją produkcję, i wskazanie niezbędnych informacji dotyczących funkcjonowania takiego systemu (przykład: rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2016/1612, Dz.U. L 242 z 9.9.2016, s. 4).

— Uznawanie transnarodowych organizacji międzybranżowych

Komisja przypomina, że przepisy dotyczące współpracy producentów związanej z uznawaniem transnarodowych organizacji producentów, zrzeszeń organizacji producentów lub organizacji międzybranżowych, w tym niezbędnej współpracy administracyjnej między zainteresowanymi państwami członkowskimi, są obecnie określone w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2016/232. Stosowanie i adekwatność tych przepisów zostaną zweryfikowane w kontekście toczącego się procesu modernizacji i uproszczenia WPR.

— Nieuczciwe praktyki handlowe

Komisja potwierdza, że uruchomiła inicjatywę dotyczącą łańcucha dostaw żywności, która przechodzi obecnie różne etapy wymagane zgodnie z wytycznymi dotyczącymi lepszego stanowienia prawa. Komisja podejmie decyzję w sprawie ewentualnego przedłożenia wniosku ustawodawczego po zakończeniu tej procedury, w miarę możliwości w pierwszej połowie 2018 r.

— Współpraca producentów

Komisja przyjmuje do wiadomości porozumienie pomiędzy Parlamentem a Radą dotyczące poprawek do art. 152, 209, 222 i 232. Komisja zauważa, że poprawki uzgodnione przez Parlament i Radę są istotne, a zostały przedstawione bez oceny skutków wymaganej w pkt 15 Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa. Prowadzi to do niepożądanego braku pewności prawa i procedur o niemożliwych do przewidzenia skutkach i następstwach.

Ponieważ wszystkie te zmiany w stosunku do pierwotnego wniosku Komisji powodują znaczącą zmianę ram prawnych, Komisja z zaniepokojeniem odnotowuje, że niektóre nowe przepisy na korzyść organizacji producentów mogą wywołać skutek w postaci zagrożenia dla rentowności i dobra drobnych producentów rolnych oraz interesów konsumentów. Komisja potwierdza swoje zobowiązanie do utrzymania skutecznej konkurencji w sektorze rolnym i pełnej realizacji celów WPR określonych w art. 39 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. W związku z tym Komisja stwierdza, że zmiany uzgodnione przez współprawodawców przewidują jedynie bardzo ograniczoną rolę zarówno Komisji, jak i krajowych organów ochrony konkurencji w zakresie działania mającego na celu skuteczną ochronę konkurencji.

Ogólna zgoda Komisji w sprawie wniosku zbiorczego, w tym poprawek uzgodnionych przez Parlament i Radę, nie narusza ewentualnych przyszłych wniosków, jakie Komisja może przedstawić w tych dziedzinach w kontekście reformy wspólnej polityki rolnej na okres po 2020 r., i innych inicjatyw, które mają w szczególności rozwiązać niektóre kwestie uwzględnione w obecnym tekście uzgodnionym przez Parlament Europejski i Radę.

Komisja wyraża ubolewanie, że kwestia bardzo ograniczonej roli zarówno Komisji, jak i krajowych organów ochrony konkurencji w zakresie działania mającego na celu skuteczną ochronę konkurencji nie została w satysfakcjonujący sposób uwzględniona przez współprawodawców, oraz wyraża zaniepokojenie możliwymi skutkami tego ograniczenia dla rolników i konsumentów. Komisja zauważa, że tekst prawny należy interpretować w sposób spójny z Traktatem, w szczególności w odniesieniu do możliwości interwencji Komisji i krajowych organów ochrony konkurencji w przypadkach dążenia przez organizacje producentów o dużym udziale w rynku do ograniczenia swobody działania ich członków. Komisja żałuje, że ta możliwość nie jest wyraźnie zagwarantowana w tekście prawnym.
